

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspondenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart il provediment professiunal per vegls, survivents ed invaliditad (LPP)

dals 25 da zercladur 1982 (versiun dals 1. da settember 2023)

*L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sa basond sin l'artigel 112 da la Constituziun federala^{1,2}
sunter avair gi' invista d'ina missiva dal Cussegl federal dals 19 da december 1975³,
concluda:*

1. part Intent e champ d'applicaziun

Art. 1⁴ Intent

¹ Il provediment professiunal cumpiglia tut las mesiras prendidas sin basa collectiva che permettian a las persunas pli veglias, als survivents ed als invalids da mantegnair – ensem cun las prestaziuns da l'assicuranza federala per vegls, survivents ed invaliditad (AVS/AI) – en moda adequata il nivel da viver anteriur, sch'i resulta in cas d'assicuranza (vegliadetgna, mort u invaliditad).

² Il salari assicurabel en il provediment professiunal u las entradas assicurablas da las persunas cun activitad da gudogn independenta na dastgan betg surpassar las entradas suttamessas a las contribuziuns da la AVS.

³ Il Cussegl federal precischa las noziuns da la commensurabladad, da la collectivitad, dal tractament egal e da la planificaziun sco er il princip d'assicuranza. El po fixar ina vegliadetgna minimala per il pensiunament anticipà.

AS 1983 797

¹ SR 101

² Versiun tenor la cifra I 11 da la LF dals 17 da dec. 2021 davart l'adattaziun dal dretg penal accessoric al nov dretg da sancziuns, en vigur dapi il 1. da fan. 2023 (AS 2023 254; BBI 2018 2827).

³ BBI 1976 I 149

⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2006 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

Art. 2⁵ Assicuranza obligatorica dals lavurants e dals dischoccupads

¹ Lavurants ch'èn pli vegls che 17 onns e che retiran d'in patrun in salari annual da passa 22 050 francs⁶ (art. 7), èn sutta messas a l'assicuranza obligatorica.

² Sch'il lavurant è occupà durant main che 1 onn tar in patrun, vala sco salari annual il salari ch'el survegniss, sch'el fiss occupà durant l'entir onn.

³ Persunas che retiran diarias da l'assicuranza cunter la dischoccupaziun èn sutta messas a l'assicuranza obligatorica per las ristgas mort ed invaliditad.

⁴ Il Cussegl federal regla l'assicuranza obligatorica da las persunas che lavuran en professiuns cun engaschaments che midan savens u en professiuns da durada limitada. El fixescha, tge lavurants che n'èn, per motivs spezials, betg sutta messas a l'assicuranza obligatorica.

Art. 3 Assicuranza obligatorica da las persunas cun activitad da gudogn independenta

Sin dumonda da lur federaziuns professiunalas pon gruppas professiunalas da persunas cun activitad da gudogn independenta vegnir sutta messas dal Cussegl federal a l'assicuranza obligatorica en moda generala u per singulas ristgas. Quai sut la premissa che la maioritad da las persunas cun activitad da gudogn independenta appartegna a la federaziun en las professiuns correspundentas.

Art. 4 Assicuranza facultativa

¹ Lavurants e persunas cun activitad da gudogn independenta, che n'èn betg sutta messas a l'assicuranza obligatorica, pon sa laschar assicurar facultativamain tenor questa lescha.

² Las disposiziuns davart l'assicuranza obligatorica, en spezial las limitas d'entrada fixadas en l'artitgel 8, valan tenor il senn per l'assicuranza facultativa.

³ Las persunas cun activitad da gudogn independenta han ultra da quai la pussaivladad da s'assicurar exclusivamain tar ina instituziun da provediment en il sector dal provediment pli extendida, en spezial er tar ina instituziun da provediment che n'è betg inscritta en il register dal provediment professiunal. En quest cas n'èn ils alineas 1 e 2 betg applitgabels.⁷

⁴ Las contribuziuns ed ils apports che las persunas cun activitad da gudogn independenta pajan a l'instituziun da provediment ston servir permanentamain al provediment professiunal.⁸

⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

⁶ Import tenor l'art. 5 da l'O dals 18 d'avr. 1984 davart il provediment professiunal per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 12 d'oct. 2022, en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2022 609).

⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

Art. 5 Disposiziuns cuminaivlas

¹ Questa lescha vala mo per persunas ch'èn assicuradas tar l'assicuranza federala per vegls e survivents (AVS).⁹

² Ella vala per las instituziuns da provediment registradas en il senn da l'artitgel 48. Ils artitgels 56 alinea 1 literas c e d e 59 alinea 2 sco er las disposiziuns davart la segirezza finanziaria (art. 65 al. 1, 2 e 2bis, 65c, 65d al. 1, 2 e 3 lit. a segunda frasa e b, art. 65e, 67, 71 e 72a–72g) valan er per las instituziuns da provediment betg registradas ch'èn suttamessas a la Lescha dals 17 da december 1993¹⁰ davart la libra circulaziun (LFLP).¹¹

Art. 6 Prescripziuns minimalas

La segunda part da questa lescha cuntegna prescripziuns minimalas.

2. part **Assicuranza****1. titel** **Assicuranza obligatorica dals lavurants****1. chapitel** **Premissas da l'assicuranza obligatorica****Art. 7** Salari minimal e vegliadetgna

¹ Lavurants che retiran d'in patrun in salari annual da passa 22 050 francs¹² èn suttamess a partir dal 1. da schaner suenter la cumplenida dal 17. onn da vegliadetgna a l'assicuranza obligatorica per las ristgas mort ed invaliditad, a partir dal 1. da schaner suenter la cumplenida dal 24. onn da vegliadetgna er per la vegliadetgna.¹³

² Quest salari correspunda al salari decisiv tenor la Lescha federala dals 20 da december 1946¹⁴ davart l'assicuranza per vegls e survivents (LAVS). Il Cussegl federal po permetter divergenzas.

⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

¹⁰ SR 831.42

¹¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BBl 2008 8411).

¹² Import tenor l'art. 5 da l'O dals 18 d'avr. 1984 davart il provediment professiunal per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 12 d'oct. 2022, en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2022 609).

¹³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

¹⁴ SR 831.10

Art. 8 Salari coordinà

¹ D'assicurar è la part dal salari annual da 25 725 fin e cun 88 200 francs¹⁵. Questa part vegn numnada salari coordinà.¹⁶

² Sch'il salari coordinà importa main che 3675 francs¹⁷ per onn, sto el vegnir arrundà sin questa summa.¹⁸

³ Sch'il salari annual sa reducescha temporarmain pervia da malsogna, accident, dischoccupaziun, maternitad, paternitad, adopziun u per motivs sumegliants, resta il salari coordinà vertent en vigur almain uschè ditg, sco quai ch'il patrun fiss obligà da pajar il salari tenor l'artitgel 324a dal Dretg d'obligaziuns (DO)¹⁹ u almain per la durada d'in congedi da maternitad tenor l'artitgel 329f/DO, d'in congedi da paternitad tenor l'artitgel 329g DO, d'in congedi per tgirar in uffant tenor l'artitgel 329i DO u d'in congedi d'adopziun tenor l'artitgel 329j DO.²⁰ La persuna assicurada po dentant pretender ch'il salari coordinà vegnia reduci.²¹

Art. 9 Adattaziun a la AVS

Il Cussegl federal po adattar las limitas fixadas en ils artitgels 2, 7, 8 e 46 als augments da la renta simpla minimala da vegliadetgna da la AVS. La limita superiura dal salari coordinà po vegnir adattada resguardond er il svilup general dals salaris.

Art. 10 Cumenzament e fin da l'assicuranza obligatorica

¹ L'assicuranza obligatorica cumenza il medem mument sco la relaziun da lavur; per persunas che retiran diarias da l'assicuranza cunter la dischoccupaziun cumenza ella il di ch'ellas survegnan per l'emprima giada ina indemnizaziun da dischoccupaziun.²²

² Cun resalva da l'artitgel 8 alinea 3 finescha l'obligaziun da s'assicurar, sche:

- a. la vegliadetgna ordinaria da renta vegn cuntanschida (art. 13);
- b. la relaziun da lavur vegn schliada;
- c. il salari minimal vegn sutpassà;

¹⁵ Import tenor l'art. 5 da l'O dals 18 d'avr. 1984 davart il provediment professional per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 12 d'oct. 2022, en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2022 609).

¹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

¹⁷ Import tenor l'art. 5 da l'O dals 18 d'avr. 1984 davart il provediment professional per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 12 d'oct. 2022, en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2022 609).

¹⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

¹⁹ SR 220

²⁰ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dal 1. d'oct. 2021, en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2022 468; BBl 2019 7095, 7303).

²¹ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 3 d'oct. 2003, en vigur dapi il 1. da fan. 2005 (AS 2005 1429; BBl 2002 7522, 2003 1112 2923).

²² Versiun tenor l'art. 117a da la LF dals 25 da zer. 1982 davart l'assicuranza cunter la dischoccupaziun, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1982 2184; BBl 1980 III 489).

d.²³ il dretg da diarias da l'assicuranza cunter la dischoccupaziun finescha.²⁴

³ Per las ristgas mort ed invaliditad restà il lavurant assicurà tar l'instituziun da provediment vertenta durant 1 mais suenter la schliaziun da la relaziun da provediment.²⁵ Sch'ina nova relaziun da provediment vegn cumenzada gia avant, è cumpetenta la nova instituziun da provediment.²⁶

2. chapitel Obligaziun da provediment dal patrun

Art. 11 Affiliaziun ad ina instituziun da provediment

¹ Il patrun ch'occupa lavurants ch'èn d'assicurar obligatoricamain sto fundar ina instituziun da provediment inscrista en il register dal provediment professiunal u s'affiliar ad ina tala.

² Sch'il patrun na dispona betg gia d'ina instituziun da provediment, tschernà el ina tala en enlegientscha cun ses persunal u cun in'eventuala represchentanza dals lavurants.²⁷

³ L'affiliaziun ha lieu cun effect retroactiv.

^{3bis} La schliaziun d'ina affiliaziun existenta e la reaffiliaziun ad ina nova instituziun da provediment tras il patrun han lieu en enlegientscha cun il persunal u cun in'eventuala represchentanza dals lavurants. L'instituziun da provediment sto annunziar la schliaziun dal contract d'affiliaziun a l'instituziun auxiliara (art. 60).^{28 29}

^{3ter} Sch'i na dat nagina enlegientscha en ils cas tenor ils alineas 2 e ^{3bis}, decida in derschader da cumpromiss neutral che vegn designà en cunvegientscha vicendaivla u – en cas da discordia – da l'autorità da surveglianza.³⁰

⁴ La cassa da cumpensaziun da la AVS controllescha, sch'ils patruns, ch'èn suttamess ad ella, èn affiliaids ad ina instituziun da provediment registrada.³¹

²³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

²⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

²⁵ Versiun tenor la cifra 3 da l'agiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBI 1992 III 533).

²⁶ Versiun da la frasa tenor l'art. 117a da la LF dals 25 da zer. 1982 davart l'assicuranza cunter la dischoccupaziun, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1982 2184; BBI 1980 III 489).

²⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

²⁸ Versiun da la frasa tenor la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006 (midada da l'instituziun da provediment), en vigur dapi il 1. da matg 2007 (AS 2007 1803; BBI 2005 5941 5953).

²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

³⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

³¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

⁵ Ella cumonda als patruns che n'adempleschan betg lur obligaziun tenor l'alinea 1, da s'affiliar entaifer 2 mais ad ina instituziun da provediment registrada.³²

⁶ Sch'il patron n'ademplescha betg il cumond da la cassa da cumpensaziun da la AVS entaifer il termin fixà, annunzia quella quest patron a l'instituziun auxiliara (art. 60) per l'affiliaziun retroactiva.³³

⁷ L'instituziun auxiliara e la cassa da cumpensaziun da la AVS mettan a quint al patron negligent ils custs administrativs ch'el ha chaschunà. Ils custs administrativs nunincassabels vegnan surpigliads dal fond da garanzia (art. 56 al. 1 lit. d e h).³⁴

Art. 12 Dretgs da prestaziuns avant l'affiliaziun

¹ Ils lavurants u lur survivents han il dretg da las prestaziuns legalas, er sch'il patron n'è betg anc s'affilià ad ina instituziun da provediment. Questas prestaziuns vegnan furnidas da l'instituziun auxiliara.

² En quest cas na debitescha il patron betg mo las contribuziuns correspondentas inclusiv ils tschains da retard a l'instituziun auxiliara, mabain er in supplement sco indemnizaziun dal donn.

3. chapitel Prestaziuns d'assicuranza

1. secziun Prestaziuns da vegliadetgna

Art. 13³⁵ Dretg da prestaziun

¹ Il dretg da prestaziuns da vegliadetgna han:

- a. umens che han cumpleni il 65. onn da vegliadetgna;
- b. dunnas che han cumpleni il 62. onn da vegliadetgna³⁶.

² En divergenza da quai pon las disposiziuns reglamentaras da l'instituziun da provediment prevair ch'il dretg da prestaziuns da vegliadetgna cumenzia cun la fin da l'activitad da gudogn. En quest cas sto vegnir adattada correspondentamain la tariffa da conversiun (art. 14).

³² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

³³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

³⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

³⁵ Guardar er disp. trans. da la midada dals 3 d'oct. 2003 a la fin dal decret.

³⁶ Dapi il 1. da schan. 2005: 64. onn da vegliadetgna (art. 62a al. 1 da l'O dals 18 d'avr. 1984 davart il provediment professiunal per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 18 d'avust 2004 – AS 2004 4279 4653).

Art. 14³⁷ Autezza da la renta da vegliadetgna

¹ La renta da vegliadetgna vegn calculada en pertschients dal dabun da vegliadetgna (tariffa da conversiun) che la persuna assicurada ha acquistà il mument ch'ella cuntanscha la vegliadetgna da renta.

² La tariffa da conversiun minimala importa 6,8 pertschient per la vegliadetgna ordinaria da renta da 65 onns da las dunnas³⁸ e dals umens.

³ A partir da l'onn 2011 sutmetta il Cussegl federal almain mintga 10 onns in rapport per fixar la tariffa da conversiun dals onns suandants.

Art. 15³⁹ Dabun da vegliadetgna

¹ Il dabun da vegliadetgna sa cumpona:

- a. da las bunificaziuns da vegliadetgna inclusiv ils tschains per il temp, durant il qual la persuna assicurada ha appartegni a l'instituziun da provediment u maximalmain fin ch'ella ha cuntanschi la vegliadetgna ordinaria da renta;
- b. dals dabuns da vegliadetgna inclusiv ils tschains ch'èn vegnids pajads da las instituziuns precedentas e bunifitgads a la persuna assicurada;
- c.⁴⁰ da las restituziuns da retratgas anticipadas tenor l'artitel 30d alinea 6;
- d.⁴¹ da las summas ch'èn vegnidas pajadas e bunifitgadas en il rom d'ina cumpensaziun dal provediment professiunal tenor l'artitel 22c alinea 2 LFLP⁴²;
- e.⁴³ da las summas ch'èn vegnidas bunifitgadas en il rom d'in reacquist tenor l'artitel 22c alinea 1 LFLP.

² Il Cussegl federal fixescha il tschains minimal. En quest connex resguarda el il svilup da la rendita d'investiziuns usitadas sin il martgà, en spezial da las obligaziuns da la Confederaziun, e supplementarmain da las aczias, dals emprests e da las immobiglias.⁴⁴

³⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637). Guardar er disp. trans. da la midada dals 3 d'oct. 2003 a la fin dal decret.

³⁸ Dapi il 1. da schan. 2005: vegliadetgna da renta 64 per dunnas (art. 62a al. 2 lit. a da l'O dals 18 d'avr. 1984 davart il provediment professiunal per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 18 d'avust 2004 – AS **2004** 4279 4653).

³⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

⁴⁰ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBI **2013** 4887).

⁴¹ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBI **2013** 4887).

⁴² SR **831.42**

⁴³ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBI **2013** 4887).

⁴⁴ Guardar er disp. trans. da la midada dals 17 da dec. 2010 a la fin dal text.

³ Il Cussegl federal controllescha almain mintga 2 onns la tariffa da tschains minimala. Per quest intent consultescha el la Cumissiun federala per il provediment professional ed ils partenaris socials.

⁴ El regla la fixaziun da la part dal dabun da vegliadetgna cumpareglià cun l'entir dabun da provediment en cas, nua che questa part na po betg pli vegnir eruida.⁴⁵

Art. 16⁴⁶ Bunificaziuns da vegliadetgna

Las bunificaziuns da vegliadetgna vegnan calculadas mintga onn en pertschients dal salari coordinà. Valair valan las suandantas tariffas:

Onn da vegliadetgna	Tariffa en pertschients dal salari coordinà
25–34	7
35–44	10
45–54	15
55–65 ⁴⁷	18

Art. 17 Renta per uffants

¹ Persunas assicuradas che retiran ina renta da vegliadetgna han – sch'ellas murissan – il dretg d'ina renta per uffants en l'atezza da la renta per orfens, e quai per mintga uffant che pudess far valair ina renta per orfens.

² Il dretg d'ina renta per uffants ch'exista il mument ch'ina procedura da divorzi vegn iniziada, n'è betg tangà da la cumpensaziun dal provediment professional tenor l'artitgel 124a dal Cudesch civil svizzer (CCS)^{48,49}

2. secziun Prestaziuns per survivents

Art. 18⁵⁰ Premissas

In dretg da prestaziuns per survivents exista mo, sch'il defunct:

⁴⁵ Integrà tras la cifra 4 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professional en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBl **2013** 4887).

⁴⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBl **2000** 2637). Guardar er disp. trans. da la midada dals 3 d'oct. 2003 a la fin dal decret.

⁴⁷ Dapi il 1. da schan. 2005 per dunnas: onn da vegliadetgna 55–64 (art. 62a al. 2 lit. b da l'O dals 18 d'avr. 1984 davart il provediment professional per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 18 d'avust 2004 – AS **2004** 4279 4653).

⁴⁸ SR **210**

⁴⁹ Integrà tras la cifra 4 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professional en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBl **2013** 4887).

⁵⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBl **2000** 2637).

- a. era assicurà il mument da la mort u il mument da l'entrada da l'incapacitad da lavurar, ch'è stada il motiv da la mort; u
- b. aveva – al cumenzament d'ina activitad da gudogn – ina incapacitad da lavurar da 20 fin 40 pertschient en consequenza d'ina menda da naschienscha ed era assicurà, cur che l'incapacitad da lavurar, ch'è stada il motiv da la mort, è s'augmentada ad almain 40 pertschient; u
- c. è daventà invalid sco minoren (art. 8 al. 2 da la Lescha federala dals 6 d'october 2000⁵¹ davart la part generala dal dretg d'assicuranza sociala, LPGA) ed aveva pervia da quai – al cumenzament d'ina activitad da gudogn – ina incapacitad da lavurar da 20 fin 40 pertschient ed era assicurà, cur che l'incapacitad da lavurar, ch'è stada il motiv da la mort, è s'augmentada ad almain 40 pertschient; u
- d. survegniva il mument da la mort ina renta da vegliadetgna u d'invaliditad da l'instituziun da provediment.

Art. 19⁵² Conjugal survivent

¹ Il conjugal survivent ha il dretg d'ina renta per vaivs, sch'el ademplescha ina da las suandantas premissas il mument da la mort dal conjugal:

- a. el sto procurar per il mantegniment d'almain in uffant; u
- b. el ha passa 45 onns e la lètga ha durà almain 5 onns.

² Sch'il conjugal survivent n'ademplescha naginas da las premissas tenor l'alinea 1, ha el il dretg d'ina indemnisiun unica en l'autezza da trais rentas annualas.

³ Il Cussegl federal regla il dretg da personas divorziadas sin prestaziuns per survivents.

Art. 19a⁵³ Partenaris registrads survivents

L'artitel 19 vala tenor il senn per il partenari registrà survivent.

Art. 20 Orfens

Ils uffants dal defunct han il dretg da rentas per orfens; uffants confidads mo, sch'il defunct aveva da procurar per lur mantegniment.

⁵¹ SR **830.1**

⁵² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBl **2000** 2637).

⁵³ Integrà tras la cifra 29 da l'aggiunta da la Lescha da partenadi dals 18 da zer. 2004 (AS **2005** 5685; BBl **2003** 1288). Versiun tenor la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2016 (adopziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2018 (AS **2017** 3699; BBl **2015** 877).

Art. 20a⁵⁴ Ulteriurs beneficiaris

¹ Ultra da las persunas che han il dretg sin prestaziuns tenor ils artitgels 19 e 20⁵⁵ po l'instituziun da provediment prevair ils suandants beneficiaris da prestaziuns per survivents en ses reglament:

- a. persunas natiralas ch'èn vegnidas sustegnidas en moda considerabla da la persuna assicurada, u la persuna che ha manà senza interrupziun ina communidad da vita cun la persuna assicurada durant ils ultims 5 onns avant sia mort u che sto procurar per il mantegniment d'in u da plirs uffants cuminaivels;
- b. en cas da mancanza da beneficiaris tenor la litera a: ils uffants dal defunct che n'adempleschan betg las premissas tenor l'artitgel 20, ils geniturs u ils fragliuns;
- c. en cas da mancanza da beneficiaris tenor las literas a e b: ils ulteriurs ertavels legals, cun exclusiun da la communidad, en la dimensiun:
 1. da las contribuziuns ch'eran vegnidas pajadas da la persuna assicurada, u
 2. da 50 pertschient dal chapital da provediment.

² Nagin dretg da prestaziuns per survivents tenor l'alinea 1 litera a n'exista, sch'il beneficiari retira ina renta per vaivs.

Art. 21⁵⁶ Autezza da la renta

¹ Tar la mort d'ina persuna assicurada importa la renta per vaivs 60 pertschient e la renta per orfens 20 pertschient da l'entira renta d'invaliditad, da la quala la persuna assicurada avess gi il dretg.⁵⁷

² Tar la mort d'ina persuna che ha retratg ina renta da vegliadetgna u d'invaliditad importa la renta per vaivs 60 pertschient e la renta per orfens 20 pertschient da l'ultima renta da vegliadetgna u d'invaliditad pajada.

³ Parts da rentas ch'èn vegnidas concedidas al conjugal creditur en il rom d'ina cumpensaziun dal provediment professiunal tenor l'artitgel 124a CCS⁵⁸ n'appartegnan betg a l'ultima renta da vegliadetgna u d'invaliditad pajada a la persuna assicurada tenor l'alinea 2.⁵⁹

⁵⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

⁵⁵ Oz: art. 19, 19a e 20.

⁵⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637). Guardar er disp. trans. da la midada dals 3 d'oct. 2003 a la fin dal decret.

⁵⁷ Versiun tenor la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (ulteriur svilup da la AI), en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2021 705; BBl 2017 2535).

⁵⁸ SR 210

⁵⁹ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBl 2013 4887).

⁴ Sch'ina renta per uffants n'è betg stada pertutgada d'ina cumpensaziun dal provediment professiunal tenor ils artitgels 124 u 124a CCS, vegn la renta per orfens calculada sin las medemas basas sco la renta per uffants.⁶⁰

Art. 22 Cumenzament e fin dal dretg

¹ Il dretg d'ina prestaziun per survivents cumenza cun la mort da la persuna assicurada, il pli baud dentant cur ch'il dretg sin il salari entir finescha.

² Il dretg da prestaziuns per vaivs scada, sch'il conjugal vaiv marida puspè u sch'el mora.⁶¹

³ Il dretg da prestaziuns per orfens scada, sche l'orfen mora u cur ch'el cumplenescha il 18. onn da vegliadetgna. Quest dretg exista dentant vinavant fin a la cumplenida dal 25. onn da vegliadetgna per uffants:

a. fin ch'els termineschan la scolaziun;

b.⁶² fin ch'els cuntanschan l'abiltad da gudogn, uschenavant ch'els han in grad d'invaliditad d'almain 70 pertschient.

⁴ Sche la persuna assicurada n'era – al cumenzament dal dretg da prestaziun – betg affiliada a l'instituziun da provediment che ha da pajar las prestaziuns, sto quella instituziun da provediment, a la quala ella è stada affiliada sco ultim, pajar prestaziuns preliminaras. Sche l'instituziun da provediment che ha da pajar las prestaziuns è confermada, po l'instituziun da provediment che ha da pajar prestaziuns preliminaras prender regress sin quella.⁶³

3. secziun Prestaziuns d'invaliditad

Art. 23⁶⁴ Dretg da prestaziun

Il dretg da prestaziuns d'invaliditad han personas che:

a. han in grad d'invaliditad d'almain 40 pertschient en il senn da la AI ed eran assicuradas il mument da l'entrada da l'incapacitad da lavurar, ch'è stada il motiv da l'invaliditad;

⁶⁰ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBI **2013** 4887).

⁶¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

⁶² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

⁶³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

⁶⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

- b. avevan – al cumenzament da l’activitad da gudogn – ina incapacitad da lavurar da 20 fin 40 pertschient en consequenza d’ina menda da naschientscha ed eran assicuradas, cur che l’incapacitad da lavurar, ch’è stada il motiv da l’invaliditad, è s’augmentada ad almain 40 pertschient;
- c. èn daventadas invalidas sco minorennas (art. 8 al. 2 LPGA⁶⁵) ed avevan pervia da quai – al cumenzament d’ina activitad da gudogn – ina incapacitad da lavurar da 20 fin 40 pertschient ed eran assicuradas, cur che l’incapacitad da lavurar, ch’è stada il motiv da l’invaliditad, è s’augmentada ad almain 40 pertschient.

Art. 24⁶⁶ Calculaziun da l’entira renta d’invaliditad⁶⁷

1 ...⁶⁸

² La renta d’invaliditad vegn calculada tenor la medema tariffa da conversiun sco la renta da vegliadetgna al 65. onn da vegliadetgna⁶⁹. Per las persunas assicuradas da la generaziun transitorica vala la tariffa da conversiun fixada dal Cussegl federal tenor la litera b da las disposiziuns transitoricas da la 1. revisiun da la LPP dals 3 d’october 2003.

³ Il dabun da vegliadetgna ch’è decisiv per la calculaziun consista:

- a. dal dabun da vegliadetgna che la persuna assicurada ha acquistà fin al cumenzament dal dretg sin la renta d’invaliditad;
- b. da la summa da las bunificaziuns da vegliadetgna per ils onns che mancan fin a la vegliadetgna ordinaria da renta, senza tschains.

⁴ Questas bunificaziuns da vegliadetgna vegnan calculadas sin basa dal salari coordinà da la persuna assicurada durant ses ultim onn d’assicuranza tar l’instituziun da provediment.

⁵ La renta d’invaliditad vegn adattada, sch’ina summa tenor l’artitgel 124 alinea 1 CCS⁷⁰ vegn transferida en il rom d’ina cumpensaziun dal provediment professional. Il Cussegl federal regla la calculaziun da l’adattaziun.⁷¹

⁶⁵ SR **830.1**

⁶⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d’oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBl **2000** 2637). Guardar er disp. trans. da la midada dals 3 d’oct. 2003 a la fin dal decret.

⁶⁷ Versiun tenor la cifra 3 da l’aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (ulteriu svilup da la AI), en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS **2021** 705; BBl **2017** 2535).

⁶⁸ Aboli tras la cifra 3 da l’aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (ulteriu svilup da la AI), cun effect dapi il 1. da schan. 2022 (AS **2021** 705; BBl **2017** 2535).

⁶⁹ Dapi il 1. da schan. 2005: vegliadetgna da renta 64 per dunnas (art. 62a al. 2 lit. c da l’O dals 18 d’avr. 1984 davart il provediment professional per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 18 d’avust 2004 – AS **2004** 4279 4653).

⁷⁰ SR **210**

⁷¹ Integrà tras la cifra 4 da l’aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professional en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBl **2013** 4887).

Art. 24a⁷² Graduaziun da la renta d'invaliditad tenor il grad d'invaliditad

¹ L'autezza dal dretg d'ina renta d'invaliditad vegn fixada en parts procentualas d'ina entira renta.

² En cas d'in grad d'invaliditad da 50–69 pertschient en il senn da la AI corresponda la part procentuala al grad d'invaliditad.

³ En cas d'in grad d'invaliditad a partir da 70 pertschient en il senn da la AI ha la persuna assicurada il dretg d'ina entira renta.

⁴ En cas d'in grad d'invaliditad sut 50 pertschient en il senn da la AI valan las suandantas parts procentualas:

Grad d'invaliditad	Part procentuala
49 pertschient	47,5 pertschient
48 pertschient	45 pertschient
47 pertschient	42,5 pertschient
46 pertschient	40 pertschient
45 pertschient	37,5 pertschient
44 pertschient	35 pertschient
43 pertschient	32,5 pertschient
42 pertschient	30 pertschient
41 pertschient	27,5 pertschient
40 pertschient	25 pertschient

Art. 24b⁷³ Revisiun da la renta d'invaliditad

Ina giada ch'ina renta d'invaliditad è fixada, vegn ella augmentada, reducida u abolida, sch'il grad d'invaliditad sa mida en la dimensiun fixada en l'artitgel 17 alinea 1 LPGA⁷⁴.

Art. 25 Renta per uffants

¹ Persunas assicuradas che retiran ina renta d'invaliditad han – sch'ellas murissan – il dretg d'ina renta per uffants en l'autezza da la renta per orfens, e quai per mintga uffant che pudess far valair ina renta per orfens. La renta per uffants vegn calculada tenor las medemas reglas sco la renta d'invaliditad.

⁷² Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (ulteriur svilup da la AI), en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2021 705; BBl 2017 2535). Guardar er disp. trans. da questa midada a la fin dal text.

⁷³ Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (ulteriur svilup da la AI), en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2021 705; BBl 2017 2535).

⁷⁴ SR 830.1

² Il dretg d'ina renta per uffants ch'exista il mument ch'ina procedura da divorzi vegn iniziada, n'è betg tangà da la cumpensaziun dal provediment professional tenor ils artitgels 124 e 124a CCS^{75,76}

Art. 26 Cumenzament e fin dal dretg

¹ Per il cumenzament dal dretg sin prestaziuns d'invaliditad valan tenor il senn las disposiziuns correspundentas da la Lescha federala dals 19 da zercladur 1959⁷⁷ davart l'assicuranza d'invaliditad (art. 29 LAI).⁷⁸

² En sias disposiziuns reglamentaras po l'instituziun da provediment prevair ch'il dretg vegnia suspendi, uschè ditg che la persuna assicurada survegn il salari entir.

³ Il dretg scada cun la mort da la persuna che ha il dretg sin prestaziuns u, cun resalva da l'artitgel 26a, cun la fin da l'invaliditad.⁷⁹ Per persunas assicuradas ch'èn sutmessas a l'assicuranza obligatorica tenor l'artitgel 2 alinea 3 u che cuntinueschan voluntarmain cun lur provediment tenor l'artitgel 47 alinea 2, scada la renta d'invaliditad il pli tard al cumenzament dal dretg sin ina prestaziun da vegliadetgna (art. 13 al. 1).⁸⁰

⁴ Sche la persuna assicurada n'è – al cumenzament dal dretg da prestaziun – betg affiliada a l'instituziun da provediment che ha da pajar las prestaziuns, sto quella instituziun da provediment, a la quala ella è stada affiliada sco ultim, pajar prestaziuns preliminaras. Sche l'instituziun da provediment che ha da pajar las prestaziuns è confermada, po l'instituziun da provediment che ha da pajar prestaziuns preliminaras prender regress sin quella.⁸¹

⁷⁵ SR 210

⁷⁶ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professional en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBl 2013 4887).

⁷⁷ SR 831.20. Oz: art. 28 al. 1 e 29 al. 1–3 LAI.

⁷⁸ Versiun tenor la cifra II 3 da la LF dals 9 d'oct. 1986 (2. revisiun da la AI), en vigur dapi il 1. da schan. 1988 (AS 1987 447; BBl 1985 I 17).

⁷⁹ Versiun tenor la cifra 6 da l'aggiunta da la LF dals 18 da mars 2011 (6. revisiun da la AI, emprim pachet da mesiras), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 5659; BBl 2010 1817). Guardar er disp. fin. da la midada dals 18 da mars 2011 a la fin dal text.

⁸⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBl 2007 5669).

⁸¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

Art. 26a⁸² Cuntinuaziun provisorica da l'assicuranza e mantegniment dal dretg da prestaziun en cas che la renta da l'assicuranza d'invaliditad vegn reducida u abolida

¹ Sche la renta da l'assicuranza d'invaliditad vegn reducida u abolida sunter la sminuaziun dal grad d'invaliditad, resta la persuna pertutgada assicurada durant 3 onns sut las medemas cundiziuns tar l'instituziun da provediment che ha da pajar las prestaziuns, premess ch'ella saja sa participada a mesiras da reintegraziun tenor l'artitgel 8a LAI⁸³ avant la reducziun u l'aboliziun da la renta, u premess che la renta saja vegnida reducida u abolida perquai ch'ella ha recumenzà cun in'activitad da gudogn u perquai ch'il grad d'occupaziun è vegni augmentà.

² La garanzia tras l'assicuranza ed il dretg da prestaziun cuntinueschan, uschè ditg che la persuna assicurada retira ina prestaziun transitorica tenor l'artitgel 32 LAI.

³ Durant la cuntinuaziun da l'assicuranza e durant il mantegniment dal dretg da prestaziun po l'instituziun da provediment reducir la renta d'invaliditad tut tenor il grad d'invaliditad sminuà da la persuna assicurada, dentant mo tant enavant, sco quai che la reducziun vegn cumpensada tras entradas supplementaras da la persuna assicurada.

Art. 26b⁸⁴ Suspensiun preventiva dal pajament da la renta

A partir dal mument che l'instituziun da provediment survegn enconuschientscha dal fatg che l'uffizi da la AI ha disponi la suspensiun preventiva dal pajament da la renta d'invaliditad sin basa da l'artitgel 52a LPG⁸⁵, suspenda er ella preventivamain il pajament da la renta d'invaliditad.

⁸² Integrà tras la cifra 6 da l'aggiunta da la LF dals 18 da mars 2011 (6. revisiun da la AI, emprim pachet da mesiras), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 5659; BBI **2010** 1817).

⁸³ SR **831.20**

⁸⁴ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2019, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS **2020** 5137; BBI **2018** 1607).

⁸⁵ SR **830.1**

4. chapitel

Prestaziun da libra circulaziun e promoziun da la proprietad d'abitaziuns⁸⁶

1. secziun Prestaziun da libra circulaziun⁸⁷

Art. 27⁸⁸

Per la prestaziun da libra circulaziun vala la LFLP⁸⁹.

Art. 28–30⁹⁰

2. secziun⁹¹ Promoziun da la proprietad d'abitaziuns

Art. 30a Noziun

Sco instituziun da provediment en il senn da questa secziun valan tut las instituziuns ch'èn inscrittas en il register dal provediment professiunal u che mantegnan en in'otra furma la protecziun da provediment tenor l'artigel 1 LFLP⁹².

Art. 30b Impegnaziun

La persuna assicurada po impegnar il dretg sin prestaziuns da provediment u ina contribuziun fin a l'autozza da sia prestaziun da libra circulaziun tenor l'artigel 331d DO^{93 94}.

⁸⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la promoziun da la proprietad d'abitaziuns cun meds dal provediment professiunal, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2372; BBl 1992 VI 237).

⁸⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la promoziun da la proprietad d'abitaziuns cun meds dal provediment professiunal, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2372; BBl 1992 VI 237).

⁸⁸ Versiun tenor la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBl 1992 III 533).

⁸⁹ SR 831.42

⁹⁰ Aboli tras la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, cun effect dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2386; BBl 1992 III 533).

⁹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la promoziun da la proprietad d'abitaziuns cun meds dal provediment professiunal, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2372; BBl 1992 VI 237).

⁹² SR 831.42

⁹³ SR 220

⁹⁴ Expressiun tenor la cifra I 6 da la LF dals 20 da dec. 2019 davart la meglieraziun da la cumpatibilitad da l'activitad da gudogn cun la tgira da confamigliars, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 4525; BBl 2019 4103). Questa midada è vegnida resguardada en l'entir decret.

Art. 30c Retratga anticipada

¹ Fin a 3 onns avant il cumenzament dal dretg sin prestaziuns da vegliadetgna po la persuna assicurada pretender da sia instituziun da provediment il pajament d'in import per la proprietad d'abitar per ses agen basegn.

² Fin al 50. onn da vegliadetgna dastgan persunas assicuradas retrair in import fin a l'autezza da la prestaziun da libra circulaziun. Personas assicuradas che han surpassà il 50. onn da vegliadetgna dastgan retrair maximalmain la prestaziun da libra circulaziun, da la quala ellas avessan gi il dretg al 50. onn da vegliadetgna, u la mesadad da la prestaziun da libra circulaziun, da la quala ellas han il dretg il mument da la retratga.

³ La persuna assicurada po applitgar quest import er per acquistar certificats da participaziun d'ina societad per la construcziun d'abitaziuns u participaziuns sumegliantas, sch'ella dovra sezza l'abitaziun che vegn cofinanziada en questa moda.

⁴ Tras la retratga vegn reduci a medem temp il dretg sin prestaziuns da provediment tenor ils reglaments da provediment respectivs e tenor las basas tecnicas da l'instituziun da provediment. Per evitar ina diminuziun da la protecziun da provediment pervia d'ina reducziun da las prestaziuns en cas da mort u d'invaliditad, offrescha l'instituziun da provediment in'assicuranza supplementara u intermedietscha ina tala.

⁵ Sche la persuna assicurada è maridada u viva en partenadi registrà, èn la retratga e mintga ulteriura constituziun d'in dretg da pegn immobigliar permessas mo, sche ses conjugal u ses partenari registrà dat il consentiment en scrit. Sch'i n'è betg pussaivel da survegnir il consentiment u sch'il consentiment vegn refusà, po la persuna assicurada appellar a la dretgira civila.⁹⁵

⁶ Sche la lètg vegn divorziada u sch'il partenadi registrà vegn schlià giudizialmain avant l'entrada d'in cas da provediment, vala la retratga anticipada sco prestaziun da libra circulaziun e vegn partida tenor l'artitgel 123 CCS⁹⁶, tenor ils artitgels 280 e 281 dal Cudesch da procedura civila⁹⁷ e tenor ils artitgels 22–22b LFLP^{98,99}

⁷ Sche la retratga anticipada u l'impegnaziun mettan en dumonda la liquiditad da l'instituziun da provediment, po quella suspender la liquidaziun da las dumondas correspundentas. En ses reglament fixescha ella in urden da prioritads per suspender questas retratgas anticipadas respectivamain questas impegnaziuns. Il Cussegl federal regla ils detagls.

⁹⁵ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBl 2013 4887).

⁹⁶ SR 210

⁹⁷ SR 272

⁹⁸ SR 831.42

⁹⁹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBl 2013 4887).

Art. 30d Restituziun

¹ La persuna assicurada u ses ertavels ston restituir l'import retratg a l'instituziun da provediment, sche:

- a. la proprietad d'abitar vegn alienada;
- b. i vegnan concedids dretgs sin questa proprietad d'abitar, che correspundan economicamain ad in'alienaziun; u
- c. i n'è da pajar nagina prestaziun da provediment tar la mort da la persuna assicurada.

² La persuna assicurada po dal rest restituir da tut temp l'import retratg, resguardond las cundiziuns da l'alinea 3.

³ La restituziun è admissibla fin:

- a.¹⁰⁰ al cumenzament dal dretg reglamentar sin prestaziuns da vegliadetgna;
- b. a l'entrada d'in auter cas da provediment; u
- c. al pajament da la prestaziun da libra circulaziun en daner blut.

⁴ Sche la persuna assicurada vul puspè investir entaifer 2 onns il retgav da l'alienaziun da la proprietad d'abitar en la dimensiun da la retratga anticipada per sia proprietad d'abitar, po ella transferir quest import ad ina instituziun da libra circulaziun.

⁵ Tar l'alienaziun da la proprietad d'abitar sa restrenscha l'obligaziun da restituziun al retgav. Sco retgav vala il pretsch da vendita, minus ils debits ipotecars e las taxas che vegnan adossadas al vendider tras lescha.

⁶ Imports restituids vegnan attribuids al dabun da vegliadetgna tenor l'artitgel 15 ed a l'ulteriur dabun da provediment en la medema relaziun sco tar la retratga anticipada.¹⁰¹

Art. 30e Garanzia da l'intent da provediment

¹ La persuna assicurada u ses ertavels dastgan alienar la proprietad d'abitar mo cun resalva da l'artitgel 30d. Sco alienaziun vala er la concessiun da dretgs che correspundan economicamain ad in'alienaziun. Betg sco alienaziun na vala percenter il transferiment da la proprietad d'abitar ad in beneficiari en il senn dal dretg da provediment. Quel è suttamess a la medema restricziun d'alienaziun sco la persuna assicurada.

² La restricziun d'alienaziun tenor l'alinea 1 sto vegnir menziunada en il register funsil. L'instituziun da provediment sto annunziar la menziun a l'uffizi dal register funsil il medem mument sco il pajament da la retratga anticipada respectivamain sco la realisaziun dal pegn dal dabun da provediment.

¹⁰⁰ Versiun tenor la cifra II 2 da la LF dals 22 da mars 2019 (refurma da las prestaziuns supplementaras), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 585; BBI 2016 7465).

¹⁰¹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBI 2013 4887).

³ La menziun dastga vegnir stizzada:

- a.¹⁰² al cumenzament dal dretg reglamentar sin prestaziuns da vegliadetgna;
- b. suenter l'entrada d'in auter cas da provediment;
- c. tar il pajament da la prestaziun da libra circulaziun en daner blut; u
- d. sch'i vegn cumprovà che l'import investi en la proprietad d'abitar è vegni transferi tenor l'artitgel 30d a l'instituziun da provediment da la persuna assicurada u ad ina instituziun da libra circulaziun.

⁴ Sche la persuna assicurada utilisescha la retratga anticipada per acquistar certificats da participaziun d'ina societad per la construcziun d'abitaziuns u participaziuns sumegliantas, sto ella depositar quests certificats u questas participaziuns per garantir l'intent da provediment.

⁵ Avant il pajament da la retratga anticipada respectivamain avant l'impegnaziun dal dabun da provediment sto la persuna assicurada domiciliada a l'exteriur cumprovar ch'ella utilisescha ils meds dal provediment professiunal per sia proprietad d'abitar.

⁶ L'obligaziun ed il dretg da restituziun existan fin al cumenzament dal dretg reglamentar sin prestaziuns da vegliadetgna, fin a l'entrada d'in auter cas da provediment u fin al pajament en daner blut.¹⁰³

Art. 30f¹⁰⁴ Restricziuns durant ina sutgaranzia

¹ En ses reglament po l'instituziun da provediment prevair che l'impegnaziun, la retratga anticipada e la restituziun pon vegnir restrenschidas durant ina perioda da sutgaranzia areguard il temp ed areguard l'import u vegnir refusadas dal tutfatg.

² Il Cussegl federal fixescha las premissas, sut las qualas las restricziuns tenor l'alineia 1 èn admissiblas, e determinescha lur dimensiun.

Art. 30g¹⁰⁵ Disposiziuns executivas

Il Cussegl federal determinescha:

- a. ils intents d'utilisaziun admissibels e la noziun «proprietad d'abitaziuns per l'agen basegn» (art. 30c al. 1);
- b. las premissas che ston esser ademplidas per acquistar certificats da participaziun d'ina societad per la construcziun d'abitaziuns u participaziuns sumegliantas (art. 30c al. 3);
- c. l'import minimal per la retratga (art. 30c al. 1);

¹⁰² Versiun tenor la cifra II 2 da la LF dals 22 da mars 2019 (refurma da las prestaziuns supplementaras), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 585; BBI 2016 7465).

¹⁰³ Versiun tenor la cifra II 2 da la LF dals 22 da mars 2019 (refurma da las prestaziuns supplementaras), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 585; BBI 2016 7465).

¹⁰⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 4635; BBI 2003 6399).

¹⁰⁵ Oriundamain: art. 30f.

- d. las modalitads da l'impegnaziun, da la retratga anticipada, da la restituziun e da la garanzia da l'intent da provediment (art. 30b–30e);
- e. l'obligaziun da las instituziuns da provediment d'infirmar las persunas assicuradas – en cas d'ina impegnaziun u d'ina retratga anticipada – davart las consequenzas per lur prestaziuns da provediment, davart la pussaivladad da far in'assicuranza supplementara per las ristgas mort u invalidità e davart las consequenzas fiscalas.

5. chapitel Generaziun d'entrada

Art. 31 Princip

A la generaziun d'entrada appartegnan las persunas che han cumplenì il 25. onn da vegliadetgna e n'han betg anc cuntanschi la vegliadetgna da renta il mument da l'entrada en vigur da questa lescha.

Art. 32 Disposiziuns spezialas da las instituziuns da provediment

¹ En il rom da sias pussaivladads finanzialas sto mintga instituziun da provediment decretar disposiziuns spezialas a favur da la generaziun d'entrada e favurisar en quest connex en spezial las persunas assicuradas pli veglias, cunzunt talas cun pitschnas entradas.

² Sche persunas assicuradas han dretgs da prestaziuns sin basa da relaziuns da provediment ch'existan il mument da l'entrada en vigur da questa lescha, pon l'instituziun da provediment tegnair quint da tals.

Art. 33¹⁰⁶

5a. chapitel¹⁰⁷

Facilitaziun per lavurants pli vegls da sa participar al martgà da lavur

Art. 33a Cuntinuaziun da l'assicuranza sin il nivel da l'ultim salari assicurà

¹ En ses reglament po l'instituziun da provediment prevar la pussaivladad per persunas assicuradas, da las qualas il salari sa reducescha per maximalmain la mesadad suentar il 58. onn da vegliadetgna, da dumandar che lur provediment vegnia cuntinuada sin il nivel da l'ultim salari assicurà.

² L'assicuranza sin il nivel da l'ultim salari assicurà po vegnir cuntinuada fin maximalmain a la vegliadetgna reglamentara ordinaria da renta.

¹⁰⁶ Aboli tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBl 2007 5669).

¹⁰⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 11 da dec. 2009 (mesiras per facilitar a lavurants pli vegls da sa participar al martgà da lavur), en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 4427; BBl 2007 5669).

³ Las contribuziuns per la cuntinuaziun da l'assicuranza sin il nivel da l'ultim salari assicurà èn exceptadas da la paritad da las contribuziuns tenor l'artitgel 66 alinea 1 da questa lescha e tenor l'artitgel 331 alinea 3 DO¹⁰⁸. Il reglament po prevair contribuziuns dal patrun per questa cuntinuaziun da l'assicuranza mo, sch'il patrun dat ses consentiment.

Art. 33b Activitad da gudogn suenter la vegliadetgna ordinaria da renta

En ses reglament po l'instituziun da provediment prevair la pussaivladad per persunas assicuradas da dumandar che lur provediment vegnia cuntinuada fin a la fin da l'activitad da gudogn, dentant maximalmain fin a la cumplenida dal 70. onn da vegliadetgna.

6. chapitel Disposiziuns cuminaivlas per las prestaziuns

Art. 34 Autezza da la prestaziun en cas spezials

¹ Il Cussegl federal regla la calculaziun da las prestaziuns en cas spezials, particularmain sche:

- a.¹⁰⁹ l'onn d'assicuranza decisiv tenor l'artitgel 24 alinea 4 n'è betg cumplet u la persuna assicurada n'era betg abla da lavurar cumplainmain durant quest temp;
- b. la persuna assicurada retira gia ina renta d'invaliditad u ha retratg ina prestaziun d'invaliditad tenor questa lescha a l'entrada d'in auter cas d'assicuranza.

² ...¹¹⁰

Art. 34a¹¹¹ Coordinaziun e prestaziun preliminar

¹ L'instituziun da provediment po reducir las prestaziuns per survivents e las prestaziuns d'invaliditad, sche quellas surpassan, ensemen cun autras prestaziun da medem gener ed intent sco er cun autras entradas imputablas, 90 pertschient dal salari che la persuna assicurada ha presuntivamain pers.¹¹²

¹⁰⁸ SR 220

¹⁰⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BB1 2000 2637).

¹¹⁰ Aboli tras la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 6 d'oct. 2000 davart la part generala dal dretg d'assicuranza sociala, cun effect dapi il 1. da schan. 2003 (AS 2002 3371; BB1 1991 II 185 910, 1994 V 921, 1999 4523).

¹¹¹ Integrà tras la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 6 d'oct. 2000 davart la part generala dal dretg d'assicuranza sociala, en vigur dapi il 1. da schan. 2003 (AS 2002 3371; BB1 1991 II 185 910, 1994 V 921, 1999 4523).

¹¹² Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 25 da sett. 2015 (assicuranza d'accidents e prevenziun d'accidents), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 4375; BB1 2008 5395, 2014 7911).

² Sche prestaziuns tenor questa lescha concurrin cun prestaziuns da medem gener d'autras assicuranzas socialas, vegn applitgà l'artitgel 66 alinea 2 LPGA¹¹³. Sch'i vegnan pajadas rentas per conjugals e per orfens en cas da prestaziuns da provediment insufficientas tenor l'artitgel 54 da la Lescha federala dals 19 da zercladur 1992¹¹⁴ davart l'assicuranza militar, na dastgan las prestaziuns da questa lescha betg vegnir reducidas.

³ Per la prestaziun preliminar valan ils artitgels 70 e 71 LPGA.

⁴ La reducziun d'autras prestaziuns il mument che la vegliadetgna ordinaria da renta vegn cuntanschida, sco er la reducziun u la refusa d'autras prestaziuns en cas da culpa na ston betg vegnir cumpensadas.¹¹⁵

⁵ Il Cussegl federal regla:

- a. las prestaziuns e las entradas imputablas sco er il salari pers presuntivamain;
- b. la calculaziun da la reducziun da las prestaziuns tenor l'alinea 1, sche autras prestaziuns tenor l'alinea 4 vegnan reducidas;
- c. la coordinaziun cun diarias per persunas malsaunas.¹¹⁶

Art. 34b¹¹⁷ Subrogaziun

A partir dal mument da l'eveniment entra l'instituziun da provediment en ils dretgs da la persuna assicurada, da ses survivents e d'ulteriurs beneficiaris tenor l'artitgel 20a envers ina terza persuna ch'è responsabla per il cas d'assicuranza, fin a l'autezza da las prestaziuns legalas.

Art. 35 Reducziun da las prestaziuns en cas da greva culpa

Sche la AVS/AI reducescha, retira u refusa ina prestaziun, perquai che la persuna che ha il dretg sin la prestaziun ha chaschunà la mort u l'invaliditad tras greva culpa u s'oppona ad ina mesira d'integraziun da la AI, po l'instituziun da provediment reducir sias prestaziuns en la medema dimensiun.

Art. 35a¹¹⁸ Restituziun da prestaziuns retratgas nungiustifitgadain

¹ Prestaziuns retratgas nungiustifitgadain ston vegnir restituidas. D'ina restituziun poi vegnir desisti, sch'il retschavider da la prestaziun era da buna fai e sche la restituziun chaschunass ina gronda direzza per el.

¹¹³ SR **830.1**

¹¹⁴ SR **833.1**

¹¹⁵ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 25 da sett. 2015 (assicuranza d'accidents e prevenziun d'accidents), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 4375; BBI **2008** 5395, **2014** 7911).

¹¹⁶ Integrà tras la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 25 da sett. 2015 (assicuranza d'accidents e prevenziun d'accidents), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 4375; BBI **2008** 5395, **2014** 7911).

¹¹⁷ Integrà tras la cifra 1 da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

¹¹⁸ Integrà tras la cifra 1 da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

² Il dretg da restituziun extingua 3 onns sunter che l'instituziun da provediment ha survegni enconuschientscha da la retratga nungiustificada, dentant il pli tard 5 onns sunter il pajament da la singula prestaziun.¹¹⁹ Sch'il dretg da restituziun vegn deduci d'in malfatg, per il qual il dretg penal prescriva ina surannaziun pli lunga, è decisiva questa surannaziun.

Art. 36¹²⁰ Adattaziun al svilup dals pretschs

¹ Sunter che las rentas per survivents e las rentas d'invaliditad èn vegnidas pajadas durant passa 3 onns, vegnan ellas adattadas al svilup dals pretschs tenor l'ordinaziun dal Cussegl federal fin a la cumplenida da la vegliadetgna ordinaria da renta.

² Las rentas per survivents e las rentas d'invaliditad che na ston betg vegnir adattadas al svilup dals pretschs tenor l'alinea 1, sco er las rentas da vegliadetgna vegnan adattadas al svilup dals pretschs tenor las pussaivladads finanzialas da l'instituziun da provediment. L'organ paritetic u l'organ suprem da l'instituziun da provediment decida annualmain, sche ed en tge dimensiun che las rentas vegnan adattadas.

³ En ses quint annual u en ses rapport annual explitgescha l'instituziun da provediment ils conclus tenor l'alinea 2.

⁴ L'artitgel 65d alinea 3 è applitgabel per adattaziuns al svilup dals pretschs che l'organ paritetic da l'instituziun da provediment ha concludì tegnend quint da la situaziun finanziaria da l'instituziun da provediment.¹²¹

Art. 37¹²² Furma da las prestaziuns

¹ Las prestaziuns da vegliadetgna, per survivents e d'invaliditad vegnan per regla pajadas sco renta.

² La persuna assicurada po pretender ch'in quart da ses dabun da vegliadetgna ch'è decisiv per calcular las prestaziuns da vegliadetgna effectivamain retratgas (art. 13 e 13a¹²³), vegnia pajà ad ella sco cumpensaziun unica en chapital.

³ Empè da la renta po l'instituziun da provediment pajar ina cumpensaziun en chapital, sche la renta da vegliadetgna u d'invaliditad importa main che 10 pertschient, la renta per vaivs main che 6 pertschient u la renta per orfens main che 2 pertschient da la renta minimala da vegliadetgna da la AVS.

¹¹⁹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2019, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 5137; BBI 2018 1607).

¹²⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637). Guardar er disp. trans. da la midada dals 3 d'oct. 2003 a la fin dal decret.

¹²¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 4635; BBI 2003 6399).

¹²² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

¹²³ L'art. 13a era previs en la 11. revisiun da la AVS dals 3 d'oct. 2003, ch'è vegnida refusada en la votaziun dal pievel dals 16 da matg 2004 (guardar BBI 2004 3943).

⁴ En ses reglament po l'instituziun da provediment prevar che:

- a. las persunas che han il dretg sin prestaziuns possian tscherner ina cumpensaziun en chapital empè d'ina renta da vegliadetgna, per survivents u d'invaliditad;
- b. las persunas che han il dretg sin prestaziuns stoppian observar in tschert termin per far valair la cumpensaziun en chapital.

⁵ ...¹²⁴

Art. 37a¹²⁵ Consentiment en cas d'ina cumpensaziun en chapital

¹ Sche la persuna assicurada è maridada u viva en partenadi registrà, è il pajament da la cumpensaziun en chapital tenor l'artitgel 37 alineas 2 e 4 permess mo, sche ses conjugal u ses partenari registrà dat il consentiment en scrit. Sch'i n'è betg pussaivel da survegnir il consentiment u sch'il consentiment vegn refusà, po la persuna assicurada appellar a la dretgira civila.

² Uschè ditg che la persuna assicurada na preschenta betg il consentiment tenor l'alinèa 1, na debitescha l'instituziun da provediment nagin tschains sin la cumpensaziun en chapital.

Art. 38 Pajament da las rentas

Las rentas vegnan per regla pajadas mintga mais. Per il mais ch'il dretg scada vegn la renta pajada cumplainamain.

Art. 39 Cessiun, impegnaziun e scuntrada

¹ Avant la scadenza na po il dretg da prestaziun ni vegnir impegnà ni vegnir cedì. L'artitgel 30b resta resalvà.¹²⁶

² Il dretg da prestaziun dastga mo vegnir cumpensà cun pretensiuns ch'il patrun ha cedì a l'instituziun da provediment, sche las pretensiuns sa refereschon a contribuziuns che n'èn betg vegnidas deducidas dal salari.

³ Acts giuridics che cuntrafan a questas disposiziuns èn nunvalaivels.

¹²⁴ Aboli tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), cun effect dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBI **2013** 4887).

¹²⁵ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBI **2013** 4887).

¹²⁶ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la promozziun da la proprietad d'abitaziuns cun meds dal provediment professiunal, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS **1994** 2372; BBI **1992** VI 237).

Art. 40¹²⁷ Mesiras en cas che l'obligaziun da mantegniment vegn negligida

¹ Sch'ina persuna assicurada è en retard cun almain quatter pajaments da mantegniment mensils ch'ella sto prestar regularmain, po il post spezialisà, designà dal dretg chantunal tenor ils artitgels 131 alinea 1 e 290 dal Cudesch civil svizzer¹²⁸, annunziar quai a l'instituziun da provediment.

² L'annunzia s'effectuescha suenter ch'ella è vegnida tractada, il pli tard dentant 5 dis da lavur suenter sia consegna.

³ L'instituziun da provediment sto annunziar immediatamain al post spezialisà che las suandantas pretensiuns da las personas assicuradas annunziadas ad el sajan daventadas exequiblas:

- a. il pajament da la prestaziun sco cumpensaziun unica en chapital en l'atezza d'almain 1000 francs;
- b. il pajament en daner blut tenor l'artitgel 5 LFLP¹²⁹ en l'atezza d'almain 1000 francs;
- c. la retratga anticipada per la promoziun da la proprietad d'abitaziuns tenor l'artitgel 30c da questa lescha e tenor l'artitgel 331e DO¹³⁰.

⁴ L'instituziun da provediment sto annunziar al post spezialisà er l'impegnaziun da dabuns da provediment da questas personas assicuradas tenor l'artitgel 30b sco er la liquidaziun dal pegn da quests dabuns.

⁵ Las annunzias tenor ils alineas 1, 3 e 4 ston vegnir fatgas en scrit tras spediziuns postalas recumandadas u en outra moda cunter ina quittance.

⁶ L'instituziun da provediment dastga far in'assegnaziun tenor l'alinea 3 il pli baud 30 dis suenter che l'annunzia è vegnida consegnada al post spezialisà.

Art. 41¹³¹ Surannaziun da dretgs e conservaziun da documents da provediment

¹ Ils dretgs da prestaziuns na suranneschan betg, sche las personas assicuradas n'han betg bandunà l'instituziun da provediment, cur ch'il cas d'assicuranza resulta.

² Pretensiuns sin contribuziuns e prestaziuns periodicas suranneschan suenter 5 onns, outras pretensiuns suenter 10 onns. Ils artitgels 129–142 DO¹³² èn applitgabels.

³ Dabuns ch'èn deponids sin contos u sin polissas da libra circulaziun tenor l'artitgel 10 da l'Ordinaziun dals 3 d'october 1994¹³³ davart la libra circulaziun vegnan transferids 10 onns suenter la vegliadetgna ordinaria da renta (art. 13) al fond da garanzia; quel als utilisescha per finanziair l'Uffizi central da la 2. pitga.

¹²⁷ Versiun tenor la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 20 da mars 2015 (mantegniment dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2015 4299 5017; 2020 5; BBI 2014 529).

¹²⁸ SR 210

¹²⁹ SR 831.42

¹³⁰ SR 220

¹³¹ Versiun tenor la cifra 1 da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

¹³² SR 220

¹³³ SR 831.425

⁴ Sch'i n'è betg pussaivel d'eruir la data da naschientscha exacta da la persuna assicurada, vegnan ils dabuns da libra circulaziun, per ils quals las instituziuns che als administreschan n'han survegni durant 10 onns naginas novitads da la persuna assicurada u da ses ertavels, administrads vinavant da questas instituziuns fin l'onn 2010. Suenter vegnan transferids er quests dabuns al fond da garanzia; quel als utilisescha tenor l'alinea 3.

⁵ Il fond da garanzia ademplescha pretensiuns sin dabuns ch'èn vegnids transferids ad el tenor ils alineas 3 e 4, uschenavant che lur existenza vegn cumprovada da la persuna assicurada u da ses ertavels.

⁶ Pretensiuns che na vegnan betg fatgas valair tenor l'alinea 5, suranneschan cur che la persuna assicurada ha cumpleni u avess cumpleni ses 100. onn da vegliadetgna.

⁷ Ils alineas 1–6 èn applitgabels er per obligaziuns che resultan da contracts tranter las instituziuns da provediment e las societads d'assicuranza ch'èn suttamessas a la surveglianza da las assicuranzas.

⁸ Il Cussegl federal decretescha disposiziuns davart la conservaziun da documents da provediment en vista al fatg che las persunas assicuradas fan valair lur dretgs.

2. titel

Assicuranza obligatorica da las personas cun activitad da gudogn independenta

Art. 42 Assicuranza da vegliadetgna, da mort e d'invaliditad

Sche las personas cun activitad da gudogn independenta èn assicuradas obligatori-camain per las ristgas vegliadetgna, mort ed invaliditad, èn applitgablas las disposi-zions davart l'assicuranza obligatorica dals lavurants.

Art. 43 Assicuranza da singulas ristgas

¹ Sche l'assicuranza obligatorica cumpiglia mo las ristgas mort ed invaliditad, po il Cussegl federal permetter in sistem da prestaziuns che divergescha dal sistem da l'assicuranza obligatorica dals lavurants.

² Las disposiziuns davart il fond da garanzia n'èn betg applitgablas.

3. titel **Assicuranza facultativa**

1. chapitel **Persunas cun activitad da gudogn independenta**

Art. 44 Dretg da s'assicurar

¹ Personas cun activitad da gudogn independenta pon sa laschar assicurar tar l'instituziun da provediment da lur professiun u da lur lavurants.

² Tgi che na po betg sa laschar assicurar tar ina instituziun da provediment, ha il dretg da sa laschar assicurar tar l'instituziun auxiliara.

Art. 45 Resalva

¹ Per las ristgas mort ed invaliditad dastga vegnir fatga ina resalva per motivs da sanadad durant maximalmain 3 onns.

² Questa resalva è inadmissibla, sche la persuna cun activitad da gudogn independenta è stada assicurada obligatoricamain durant almain 6 mais e sch'ella s'assicurescha facultativamain entaifer 1 onn.

2. chapitel Lavurants**Art. 46** Activitad da gudogn en servetsch da plirs patruns

¹ Sch'in lavurant che stat en servetsch da plirs patruns e che ha in salari annual total da passa 22 050 francs¹³⁴ n'è betg assicurà obligatoricamain, po el sa laschar assicurar facultativamain tar l'instituziun auxiliara ubain tar l'instituziun da provediment, a la quala in da ses patruns è affilia, premess che las disposiziuns reglamentaras da questa instituziun prevesian quai.¹³⁵

² Sch'il lavurant è gia assicurà obligatoricamain tar ina instituziun da provediment, po el far tar quella, uschenavant che sias disposiziuns reglamentaras n'excludan betg quai, u tar l'instituziun auxiliara in'assicuranza supplementara per il salari ch'el survegna dals auters patruns.

³ Al lavurant che paja directamain contribuziuns ad ina instituziun da provediment debitescha mintga patrun mintgamai la mesadad da las contribuziuns che tutgan al salari ch'el ha pajà. L'autozza da la contribuziun dal patrun resulta d'ina attestaziun da l'instituziun da provediment.

⁴ Sin dumonda dal lavurant surpiglia l'instituziun da provediment l'incasso tar ils patruns.

Art. 47¹³⁶ Sortida da l'assicuranza obligatorica

¹ Sche la persuna assicurada sorta da l'assicuranza obligatorica, po ella cuntinuar cun il provediment u mo cun il provediment da vegliadetgna en la medema dimensiun tar la medema instituziun da provediment, sch'il reglament da tala permetta quai, u tar l'instituziun auxiliara.

² La persuna assicurada che sorta da l'assicuranza obligatorica tenor l'artitgel 2 alinea 3 po cuntinuar cun il provediment per las ristgas mort ed invaliditad en la medema dimensiun tar l'instituziun auxiliara.¹³⁷

¹³⁴ Import tenor l'art. 5 da l'O dals 18 d'avr. 1984 davart il provediment professiunal per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 12 d'oct. 2022, en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2022 609).

¹³⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

¹³⁶ Versiun tenor l'art. 117a da la LF dals 25 da zer. 1982 davart l'assicuranza cunter la dischoccupaziun, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1982 2184; BBI 1980 III 489).

¹³⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

Art. 47a¹³⁸ Sortida da l'assicuranza obligatorica suenter la cumplenida dal 58. onn da vegliadetgna

¹ Ina persuna assicurada che sorta da l'assicuranza obligatorica suenter la cumplenida dal 58. onn da vegliadetgna, perquai che la relaziun da lavur è vegnida schliada dal patrun, po cuntinuar l'assicuranza tenor l'artitgel 47 u pretender che quella vegnia cuntinuada tenor ils alineas 2–7 en la dimensiun vertenta tar sia veglia instituziun da provediment.

² La persuna assicurada ha la pussaivladad d'augmentar il provediment da vegliadetgna tras contribuziuns durant la cuntinuaziun da questa relaziun d'assicuranza. La prestaziun da sortida resta en l'instituziun da provediment, er sche il provediment da vegliadetgna na vegn betg augmentada vinavant. Sche la persuna assicurada entra en ina nova instituziun da provediment, sto la veglia instituziun da provediment pajar a la nova instituziun la prestaziun da sortida en la dimensiun che po vegnir duvrada per acquistar las prestaziuns reglamentaras cumplainas.

³ La persuna assicurada paja contribuziuns per cuvrir las ristgas mort ed invaliditad ed ils custs d'administraziun. Sch'ella augmenta vinavant il provediment da vegliadetgna, paja ella supplementarmain las contribuziuns correspondentas.

⁴ L'assicuranza finescha, sche la ristga mort u invaliditad capita u cur che la vegliadetgna ordinaria reglamentara da renta è cuntanschida. En cas d'ina entrada en ina nova instituziun da provediment finescha ella, sch'i vegnan duvrads en la nova instituziun dapli che dus terzs da la prestaziun da sortida per acquistar las prestaziuns reglamentaras cumplainas. L'assicuranza po vegnir disditga da la persuna assicurada da tut temp e da l'instituziun da provediment, sch'i èn avant maun contribuziuns che n'èn anc betg vegnidas pajadas.

⁵ Persunas assicuradas che cuntinueschan lur assicuranza tenor quest artitgel han ils medems dretgs sco las personas ch'èn assicuradas en il medem collectiv sin basa d'ina relaziun da lavur existenta, en spezial en quai che riguarda ils tschains, la tariffa da conversiun sco er ils pajaments supplementars da l'anteriur patrun u da terzas personas.

⁶ Sche la cuntinuaziun da l'assicuranza ha durà dapli che 2 onns, ston las prestaziuns d'assicuranza vegnir retratgas en furma d'ina renta; la prestaziun da sortida na po betg pli vegnir retratga anticipadamain u impegnada per acquistar proprietad d'abitar per l'agen basegn. Resalvadas restan disposiziuns reglamentaras che prevesan il pajament da las prestaziuns mo en furma da chapital.

⁷ L'instituziun da provediment po prevair en il reglament che l'assicuranza tenor quest artitgel possia vegnir cuntinuada gia a partir dal 55. onn da vegliadetgna cumplenì. Ella po prevair en il reglament che la persuna assicurada po pretender ch'i vegnia assicurà in salari pli pitschen che quel da fin ussa, e quai per tut il provediment u mo per il provediment da vegliadetgna.

¹³⁸ Integrà tras la cifra II 2 da la LF dals 22 da mars 2019 (refurma da las prestaziuns supplementaras), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 585; BBl 2016 7465).

3. part Organisaziun

1. titel Instituziuns da provediment

Art. 48 Principis¹³⁹

¹ Las instituziuns da provediment che vulan sa participar a la realisaziun da l'assicuranza obligatorica ston sa laschar inscriber en il register dal provediment professiunal tar l'autoritad da surveglianza, a la quala ellas èn suttamessas (art. 61).

² Instituziuns da provediment registradas ston avair la furma giuridica d'ina fundaziun u esser instituziuns da dretg public cun atgna persunalitad giuridica.¹⁴⁰ Ellas ston furnir prestaziuns tenor las prescripziuns davart l'assicuranza obligatorica e vegnir organisadas, finanziadas ed administradas tenor questa lescha.

³ Ina instituziun da provediment vegn stritgada or dal register, sch'ella:

- a. n'ademplescha betg pli las premissas legalas per la registraziun e na fa betg las adattaziuns necessarias entaifer il termin fixà da l'autoritad da surveglianza;
- b. desista da la registraziun.¹⁴¹

⁴ Las instituziuns da provediment registradas e las terzas personas participadas a lur realisaziun dal provediment professiunal han il dretg d'utilisar sistematicamain il numer da la AVS¹⁴² tenor las disposiziuns da la LAVS¹⁴³ per ademplir lur incumbensas legalas.¹⁴⁴

Art. 49¹⁴⁵ Champ d'atgna cumpetenzza

¹ En il rom da questa lescha èn las instituziuns da provediment libras en quai che riguarda la concepziun da lur prestaziuns, la finanziaziun da talas e lur organisaziun. En il reglament pon ellas prevair che prestaziuns, che surpassan las disposiziuns legalas minimalas, vegnian pajadas mo fin a la cumplenida da la vegliadetgna da renta.

¹³⁹ Versiun tenor la cifra 9 da l'aggiunta da la LF dals 23 da zer. 2006 (nov numer da l'AVS), en vigur dapi il 1. da dec. 2007 (AS 2007 5259; BBI 2006 501).

¹⁴⁰ Versiun tenor la cifra 1 da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2011 3385; BBI 2008 8411).

¹⁴¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

¹⁴² Expressiun tenor la cifra 29 da l'aggiunta da la LF dals 18 da dec. 2020 (diever sistematic dal numer da la AVS tras las autoritads), en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2021 758; BBI 2019 7359). Questa midada è vegnida fatga en las disposiziuns numnadas en la AS.

¹⁴³ SR 831.10

¹⁴⁴ Integrà tras la cifra 9 da l'aggiunta da la LF dals 23 da zer. 2006 (nov numer d'assicuranza da la AVS), en vigur dapi il 1. da dec. 2007 (AS 2007 5259; BBI 2006 501).

¹⁴⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), al. 2 cifras 7–9, 12–14, 16 (cun exceptiun da l'art. 66 al. 4), 17, 19–23 e 26 en vigur dapi il 1. d'avr. 2004, al. 1 e 2 cifras 3–6, 10, 11, 15, 16 (art. 66 al. 4) e 18 en vigur dapi il 1. da schan. 2005, al. 2 cifra 1, 24 e 25 en vigur dapi il 1. da schan. 2006 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

² Sche l'instituziun da provediment conceda dapli che las prestaziuns minimalas, valan per il provediment pli extendi mo las prescripziuns davart:¹⁴⁶

- 1.¹⁴⁷ la definiziun ed ils princips dal provediment professional sco er dal salari assicurabel u da las entradas assicurablas (art. 1, 33a e 33b);
- 2.¹⁴⁸ ils acquists supplementars per la retratga anticipada da la prestaziun da vegliadetgna (art. 13a al. 8);
3. ils beneficiaris da prestaziuns per survivents (art. 20a);
- 3a.¹⁴⁹ l'adattaziun da la renta d'invaliditad suenter la cumpensaziun dal provediment professional (art. 24 al. 5);
- 3b.¹⁵⁰ la cuntinuaziun provisorica da l'assicuranza ed il mantegniment dal dretg da prestaziuns en cas che la renta da l'assicuranza d'invaliditad vegn reducida u abolida (art. 26a);
4. la restituziun da prestaziuns retratgas nungiustifitgadain (art. 35a);
- 5.¹⁵¹ l'adattaziun al svilup dals pretschs (art. 36 al. 2–4);
- 5a.¹⁵² il consentiment en cas d'ina cumpensaziun en chapital (art. 37a);
- 5b.¹⁵³ las mesiras en cas che l'obligaziun da mantegniment vegn negligida (art. 40);
6. la surannaziun da dretgs e la conservaziun da documents da provediment (art. 41);
- 6a.¹⁵⁴ la sortida da l'assicuranza obligatorica suenter la cumplenida dal 58. onn da vegliadetgna (art. 47a);

¹⁴⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3385; BBl **2008** 8411).

¹⁴⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 11 da dec. 2009 (mesiras per facilitar a lavurants pli vegls da sa participar al martgà da lavur), en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS **2010** 4427; BBl **2007** 5669).

¹⁴⁸ La cifra 2 è obsoleta, cunquai che la 11. revisiun da la AVS dals 3 d'oct. 2003 (BBl **2004** 3943) ha fatg naufragi.

¹⁴⁹ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professional en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBl **2013** 4887).

¹⁵⁰ Oriundamain: cifra 3a. Integrà tras la cifra 6 da l'aggiunta da la LF dals 18 da mars 2011 (6. revisiun da la AI, emprim pachet da mesiras) (AS **2011** 5659; BBl **2010** 1817).

¹⁵¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 4635; BBl **2003** 6399).

¹⁵² Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professional en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBl **2013** 4887).

¹⁵³ Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 20 da mars 2015 (mantegniment dals uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS **2015** 4299 5017, **2020** 5; BBl **2014** 529).

¹⁵⁴ Integrà tras la cifra II 2 da la LF dals 22 da mars 2019 (refurma da las prestaziuns supplementaras), en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS **2020** 585; BBl **2016** 7465).

- 6b.¹⁵⁵ l'utilisaziun sistematica dal numer da la AVS (art. 48 al. 4);
 - 7.¹⁵⁶ l'administraziun paritetica e las incumbensas da l'organ suprem da l'instituziun da provediment (art. 51 ed art. 51a);
 8. la responsabladad (art. 52);
 - 9.¹⁵⁷ l'admissiun e las incumbensas dals organs da controlla (art. 52a–52e);
 - 10.¹⁵⁸ l'integritad e la loialtad da las personas responsablas, ils acts giuridics cun personas da confidenza ed ils conflicts d'interess (art. 51b, 51c e 53a);
 11. la liquidaziun parziala u totala (art. 53b–53d);
 - 12.¹⁵⁹ la schliaziun da contracts (art. 53e e 53f);
 13. il fond da garanzia (art. 56 al. 1 lit. c ed al. 2–5, art. 56a, 57 e 59);
 - 14.¹⁶⁰ la surveglianza e la surveglianza suprema (art. 61–62a e 64–64c);
 - 15.¹⁶¹ ...
 - 16.¹⁶² la segirezza finanziaria (art. 65, 65c, 65d al. 1, 2 e 3 lit. a segunda frasa e b, art. 65e, 66 al. 4, 67 e 72a–72g);
 17. la trasparenza (art. 65a);
 18. las retenziuns (art. 65b);
 19. ils contracts d'assicuranza tranter instituziuns da provediment ed instituziuns d'assicuranza (art. 68 al. 3 e 4);
 20. las participaziuns al surpli che resulta da contracts d'assicuranza (art. 68a);
 - 21.¹⁶³ l'administraziun da la facultad (art. 71) e l'obligaziun da votar sco acziunaria (art. 71a e 71b);
 22. la giurisdicziun (art. 73 e 74);
 23. las disposiziuns penalas (art. 75–79);
- ¹⁵⁵ Oriundamain: cifra 6a. Integrà tras la cifra 9 da l'aggiunta da la LF dals 23 da zer. 2006 (nov numer d'assicuranza da la AVS), en vigur dapi il 1. da dec. 2007 (AS 2007 5259; BBI 2006 501).
- ¹⁵⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).
- ¹⁵⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).
- ¹⁵⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).
- ¹⁵⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006 (midada da l'instituziun da provediment), en vigur dapi il 1. da matg 2007 (AS 2007 1803; BBI 2005 5941 5953).
- ¹⁶⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).
- ¹⁶¹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).
- ¹⁶² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BBI 2008 8411).
- ¹⁶³ Versiun tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (dretg d'accias), en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2020 4005; 2022 109; BBI 2017 399).

24. la cumpra (art. 79b);
25. il salari assicurabel e las entradas assicurablas (art. 79c);
- 25a.¹⁶⁴ l'elavuraziun da datas per attribuir u per verifitgar il numer da la AVS (art. 85a al. 1 lit. f);
- 25b.¹⁶⁵ la communicaziun da datas per attribuir u per verifitgar il numer da la AVS (art. 86a al. 2 lit. bbis);
26. l'infurmaziun da las personas assicuradas (art. 86b).

Art. 50 Disposiziuns reglamentaras

¹ Las instituziuns da provediment decreteschan disposiziuns davart:

- a. las prestaziuns;
- b. l'organisaziun;
- c. l'administraziun e la finanziaziun;
- d. la controlla;
- e. la relaziun tar ils patruns, tar las personas assicuradas e tar las personas che han il dretg sin prestaziuns.

² Questas disposiziuns pon esser cuntegnidas en il document da fundaziun, en ils statuts u en il reglament. En cas d'instituziuns da dretg public po la corporaziun respectiva da dretg public decretar ubain las disposiziuns davart las prestaziuns ubain las disposiziuns davart la finanziaziun.¹⁶⁶

³ Las prescripziuns da questa lescha han la precedenza envers las disposiziuns decretadas da l'instituziun da provediment. Sche l'instituziun da provediment ha dentant pudì supponer da buna fai ch'ina da sias disposiziuns reglamentaras stettia en accordanza cun la lescha, n'è la lescha betg applitgbla retroactivamain.

Art. 51 Administraziun paritetica

¹ Ils lavurants ed ils patruns han il dretg da delegar il medem dumber da represchentsants en l'organ suprem da l'instituziun da provediment.¹⁶⁷

² L'instituziun da provediment sto garantir l'execuziun correcta da l'administraziun paritetica. En spezial ston vegnir regladas:

- a. l'elecziun dals represchentsants da las personas assicuradas;
- b. ina represchentananza adequata da las differentas categorias da lavurants;

¹⁶⁴ Integrà tras la cifra 9 da l'aggiunta da la LF dals 23 da zer. 2006 (nov numer d'assicuranza da la AVS), en vigur dapi il 1. da dec. 2007 (AS 2007 5259; BBl 2006 501).

¹⁶⁵ Integrà tras la cifra 9 da l'aggiunta da la LF dals 23 da zer. 2006 (nov numer d'assicuranza da la AVS), en vigur dapi il 1. da dec. 2007 (AS 2007 5259; BBl 2006 501).

¹⁶⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2015 (AS 2011 3385, 2013 2253; BBl 2008 8411).

¹⁶⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (l. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

- c. l'administraziun paritetica da la facultad;
- d. la procedura en cas da paritad da las vuschs.

³ Las persunas assicuradas elegian lur represchentants directamain u tras delegads. Sche quai n'è betg pussaivel pervia da la structura da l'instituziun da provediment, en spezial en cas da fundaziuns collectivs, po l'autorità da surveglianza permetter autras furmas da represchentanza. Presidià vegn l'organ paritetic en moda alternanta d'in represchentant dals lavurants e d'in represchentant dals patruns. L'organ paritetic po dentant reglar en outra moda l'attribuziun dal presidi.¹⁶⁸

⁴ Sche la procedura en cas da paritad da las vuschs n'è betg anc reglada, decida in derschader da cumpromiss neutral che vegn tschernì en encliegentscha vicendaivla. Sch'i na dat nagina encliegentscha davart il derschader da cumpromiss, vegn quel designà da l'autorità da surveglianza.

⁵ ...¹⁶⁹

⁶ e ⁷ ...¹⁷⁰

Art. 51a¹⁷¹ Incumbensas da l'organ suprem da l'instituziun da provediment

¹ L'organ suprem da l'instituziun da provediment è responsabel per la direcziun generala da tala, procura per l'adempliment da las incumbensas legalas, fixescha las finamiras ed ils princips strategics da l'instituziun da provediment sco er ils meds finansials per ademplir questas finamiras e quests princips. El fixescha l'organisaziun da l'instituziun da provediment, procura per sia stabilitad finanziaria e surveglia la gestiun.

² El ademplescha las suandantas incumbensas intransferiblas e nunprivablas:

- a. fixar il sistem da finanziaziun;
- b. fixar finamiras da prestaziun e plans da provediment sco er ils princips per utilizar ils meds finansials libers;
- c. decretar e midar reglaments;
- d. stabilir ed approvar il quint annual;
- e. fixar l'autezza da la tariffa da tschains tecnica e da las ulteriuras basas tecnicas;
- f. fixar l'organisaziun;

¹⁶⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigor dapi il 1. d'avr. 2004 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

¹⁶⁹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), cun effect dapi il 1. da schan. 2015 (AS **2011** 3385; **2013** 2253; BBI **2008** 8411).

¹⁷⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP) (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637). Aboli tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3393; BBI **2007** 5669).

¹⁷¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigor dapi il 1. da schan. 2012, cun excepziun da l'al. 6, en vigor dapi il 1. da schan. 2015 (AS **2011** 3385; **2013** 2253; BBI **2008** 8411).

- g. concepir la contabilitad;
- h. determinar il circul da personas assicuradas e garantir l'infurmaziun;
- i. garantir l'emprima scolaziun e la furnaziun supplementara dals represchentants dals lavurants e dals patruns;
- j. nominar e revocar las personas ch'èn incumbensadas cun la gestiun;
- k. eleger e revocar l'expert per il provediment professional ed il post da revisiun;
- l. decider davart la reassicuranza totala u parziala da l'instituziun da provediment e davart l'eventual reassicurer;
- m. fixar las finamiras ed ils principis da l'administraziun da la facultad sco er la realisaziun e la surveglianza dal process d'investiziun;
- n. examinar periodicamain la concordanza a media ed a lunga vista tranter l'investiziun da la facultad e las obligaziuns;
- o. fixar las premissas per la recumpra da prestaziuns;
- p. en cas d'instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public: fixar la relaziun tar ils patruns affliads e las premissas per subordinar ulteriurs patruns.

³ L'organ suprem da l'instituziun da provediment po surdar la preparaziun e l'execuziun da ses conclus u la surveglianza da fatschentas a cumissiums u a singuls commembers. El procura che ses commembers vegnian infurmads adequatamain.

⁴ El fixescha ina indemnizaziun adequata per ses commembers che sa participeschan a sesidas ed a curs da scolaziun.

⁵ En cas d'instituziuns da provediment en furma d'associaziuns pon las incumbensas tenor ils alineas 1–4 vegnir ademplidas da l'administraziun, premiss che questas incumbensas n'appartegnan betg a las cumpetenzas intransmissiblas da la radunanza generala tenor l'artitgel 879 DO¹⁷².

⁶ Resalvà resta l'artitgel 50 alinea 2 segunda frasa.

Art. 51b¹⁷³ Integritad e loialtad da las personas responsablas

¹ Las personas ch'èn incumbensadas cun la gestiun u cun l'administraziun da l'instituziun da provediment ubain cun l'administraziun da la facultad ston avair ina buna reputaziun e porscher la garanzia per in'activitad irreproschanla.

² Ellas èn suttamessas a l'obligaziun da diligenza fiduziara e ston exequir lur activitad en l'interess da las personas assicuradas da l'instituziun da provediment. Per quest intent procuran ellas ch'i na resultian nagins conflicts d'interess en consequenza da lur relaziuns personalas e professionalas.

¹⁷² SR 220

¹⁷³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. d'avust 2011 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

Art. 51c¹⁷⁴ Acts giuridics cun personas da confidenza

¹ Ils acts giuridics conclusids da las instituziuns da provediment ston correspunder a las cundiziuns usitadas sin il martgà.

² Acts giuridics da l'instituziun da provediment cun commembers da l'organ suprem, cun patrons affliads ubain cun personas naturalas u giuridicas ch'èn incumbensadas cun la gestiun u cun l'administraziun da la facultad sco er acts giuridics da l'instituziun da provediment cun personas naturalas u giuridicas che stattan datiers da las personas numnadas qua survart, ston vegnir communitgads al post da revisiun a chaschun da la controlla annuala dal quint annual.

³ Il post da revisiun controllescha, sch'ils interess da l'instituziun da provediment èn garantids en ils acts giuridics communitgads.

⁴ En il rapport annual stoi vegnir inditgà il num e la funcziun dals experts, dals cusgliaders d'investiziun e dals managers d'investiziun ch'èn vegnids consultads da l'instituziun da provediment.

Art. 52¹⁷⁵ Responsabladad

¹ Tut las personas ch'èn incumbensadas cun l'administraziun u cun la gestiun da l'instituziun da provediment sco er ils experts per il provediment professiunal èn responsabels per il donn ch'els chaschunan intenziunadamain u per negligientscha.¹⁷⁶

² Il dretg d'indemnisaziun cunter ils organs responsabels tenor las disposiziuns qua survart surannescha entaifer 5 onns suenter il di che la persuna donnegiada ha survegni enconuschientscha dal donn e da la persuna che sto pajar l'indemnisaziun, en mintga cas dentant suenter 10 onns quintà a partir dal di ch'il cumportament donnegiant ha gi lieu u è vegnì terminà.¹⁷⁷

³ Sch'in organ d'ina instituziun da provediment sto star bun per in donn, sto el infurmar ils ulteriurs organs obligads al regress. Il termin da surannaziun da 5 onns per far valair dretgs da regress tenor quest alineia cumenza il mument ch'ina indemnisaziun vegn pajada.

⁴ Per la responsabladad dal post da revisiun vala l'artitgel 755 DO¹⁷⁸ tenor il senn.¹⁷⁹

¹⁷⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. d'avust 2011 (AS 2011 3393; BBl 2007 5669).

¹⁷⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

¹⁷⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBl 2007 5669).

¹⁷⁷ Versiun tenor la cifra 22 da l'aggiunta da la LF dals 15 da zer. 2018 (revisiun dal dretg da surannaziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2020 (AS 2018 5343; BBl 2014 235).

¹⁷⁸ SR 220

¹⁷⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBl 2007 5669).

Art. 52a¹⁸⁰ Controlla

¹ Per la controlla designescha l'instituziun da provediment in post da revisiun sco er in expert per il provediment professiunal.

² L'organ suprem da l'instituziun da provediment sto trametter il rapport dal post da revisiun a l'autorità da surveglianza ed a l'expert per il provediment professiunal ed al tegnair a la disposiziun da las personas assicuradas.

Art. 52b¹⁸¹ Admissiun da posts da revisiun per il provediment professiunal

Sco post da revisiun pon lavorar personas natiralas ed interpresas da revisiun ch'èn admessas tras l'Autorità federala da surveglianza en chaussas da revisiun sco experts da revisiun tenor la Lescha dals 16 da december 2005¹⁸² davart la surveglianza da la revisiun.

Art. 52c¹⁸³ Incumbensas dal post da revisiun

¹ Il post da revisiun controllascha, sche:

- a. il quint annual ed ils contos da vegliadetgna correspundan a las prescripziuns legalas;
- b. l'organaziun, la gestiun sco er l'investiziun da la facultad correspundan a las disposiziuns legalas e reglamentaras;
- c. las mesiras per garantir la loialità en l'administraziun da la facultad èn vegnidas prendidas e l'organ suprem controllascha suffizientamain l'observaziun da las obligaziuns da loialità;
- d. ils meds finanziaus libers u las participaziuns al surpli che resulta da contracts d'assicuranza èn vegnids utilisads tenor las disposiziuns legalas e reglamentaras;
- e. l'instituziun da provediment ha prendì las mesiras necessarias per restabilir la garanzia cumplaina en cas d'ina sutgaranzia;
- f. las indicaziuns ed annunzias prescrittas da questa lescha èn vegnidas comunicadas a l'autorità da surveglianza;
- g. l'artitgel 51c è vegni observà.

² Per mauns da l'organ suprem da l'instituziun da provediment fa il post da revisiun mintga onn in rapport che cuntogna sias constataziuns davart ils puncts da controlla tenor l'alineia 1. Quest rapport conferma l'observaziun da las prescripziuns correspundentas cun u senza restricziuns e cuntogna ina recumandaziun davart l'approvaziun u la refusa dal quint annual; la recumandaziun sto vegnir agiuntada al rapport.

¹⁸⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

¹⁸¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

¹⁸² SR 221.302

¹⁸³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. d'avust 2011 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

³ En cas da basegn explitgescha il post da revisiun ils resultats da la controlla per mauns da l'organ suprem da l'instituziun da provediment.

Art. 52^{d184} Admissiun d'experts per il provediment professiunal

¹ Experts per il provediment professiunal ston vegnir admess tras la Cumissiun da surveglianza suprema.

² Premissas d'admissiun èn:

- a. ina scolaziun ed experientscha professiunala adequata;
- b. enconuschientschas da las disposiziuns legalas respectivas;
- c. in buna reputaziun e fidabladad.

³ La Cumissiun da surveglianza suprema po circumscriver pli detagliadamain las premissas d'admissiun.

Art. 52^{e185} Incumbensas da l'expert per il provediment professiunal

¹ L'expert per il provediment professiunal controllascha periodicamain, sche:

- a. l'instituziun da provediment porscha la garanzia da pudair ademplir sias obligaziuns;
- b. las disposiziuns reglamentaras tecnicas d'assicuranza davart las prestaziuns e davart la finanziaziun correspundan a las prescripziuns legalas.

² A l'organ suprem da l'instituziun da provediment suttametta el recumandaziuns en spezial davart:

- a.¹⁸⁶ la tariffa da tschains tecnica e las ulteriuras basas tecnicas;
- b. las mesiras che ston vegnir prendidas en cas d'ina sutgaranzia.

³ Sche l'organ suprem na suonda betg las recumandaziuns da l'expert per il provediment professiunal e sche la segirezza da l'instituziun da provediment para dad esser periclitada qua tras, infurmescha l'expert per il provediment professiunal l'autorità da surveglianza.

Art. 53¹⁸⁷

¹⁸⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

¹⁸⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

¹⁸⁶ Rectifitgà da la CdR da l'Ass. fed. (art. 58 al. 1 LParl – SR 171.10).

¹⁸⁷ Aboli tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

Art. 53a¹⁸⁸ Disposiziuns executivas

Il Cussegl federal decretescha disposiziuns davart:

- a. l'admissibladad da fatschentas che persunas, ch'èn incumbensadas cun l'administraziun da la facultad, pon manar sin agen quint;
- b. l'admissibladad d'avantatgs da facultad che persunas obtegnan en connex cun lur activitad per las instituziuns da provediment, e l'obligaziun da declerar quests avantatgs.

Art. 53b¹⁸⁹ Liquidaziun parziala

¹ En lur reglaments fixeschan las instituziuns da provediment las premissas e la procedura da la liquidaziun parziala. I vegn presumà che las premissas per ina liquidaziun parziala sajan ademplidas, sche:

- a. il persunal vegn reduci considerablament;
- b. ina interpresa vegn restructurada;
- c. il contract d'affiliaziun vegn schlià.

² Las prescripziuns reglamentaras davart las premissas e davart la procedura da la liquidaziun parziala ston vegnir approvadas da l'autoritad da surveglianza.

Art. 53c¹⁹⁰ Liquidaziun totala

En cas d'ina schliaziun d'ina instituziun da provediment (liquidaziun totala) decida l'autoritad da surveglianza, sche las premissas e la procedura èn ademplidas, ed approvescha il plan da repartiziun.

Art. 53d¹⁹¹ Procedura en cas d'ina liquidaziun parziala u totala

¹ La liquidaziun parziala e totala da l'instituziun da provediment sto respectar il princip dal tractament egual ed ils principis tecnicos renconuschids. Il Cussegl federal designescha quests principis.

² Per calcular ils meds finansials libers sto la facultad vegnir resguardada per la valor d'alienaziun.

¹⁸⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP) (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. d'avust 2011 (AS **2011** 3393; BBI **2007** 5669).

¹⁸⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

¹⁹⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

¹⁹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

³ Las instituziuns da provediment dastgan deducir proporziunalmain ils deficits tecnicos d'assicuranza, sche quai na chaschuna betg ina reducziun dal dabun da vegliadetgna (art. 15).¹⁹²

⁴ En il rom da las disposiziuns legalas e dal reglament fixescha l'organ paritetico designà u l'organ responsabel:

- a. il mument exact da la liquidaziun;
- b. ils meds finanziari libers e la part da reparter;
- c. il deficit e l'attribuziun da tal;
- d. il plan da repartiziun.

⁵ L'instituziun da provediment sto infurmar a temp e cumpletmain las personas assicuradas sco er las personas pensiunadas davart la liquidaziun parziala u totala. En spezial las sto ella laschar prender invista dals plans da repartiziun.

⁶ Las personas assicuradas e las personas pensiunadas han il dretg da laschar controllar las premissas, la procedura ed il plan da repartiziun tras l'autorità da surveglianza e da laschar prender quella ina decisiun en chausa. In recurs cunter la decisiun da l'autorità da surveglianza ha mo in effect suspensiv, sch'il president da la partiziun cumpetenta dal Tribunal administrativ federal u sch'il derschader d'instrucziun dispona quai d'uffizi u sin dumonda dal recurrent. Sche l'effect suspensiv na vegn betg concedì, ha la decisiun dal Tribunal administrativ federal mo in effect a favur u a disfavour dal recurrent.¹⁹³

Art. 53^{e194} Schliaziun da contracts

¹ Sch'i vegnan schliads contracts tranter las instituziuns d'assicuranza e las instituziuns da provediment ch'èn suttamessas a la LFLP¹⁹⁵, exista in dretg sin il chapital da garanzia.

² Il dretg tenor l'alinea 1 s'augmenta per la participaziun proporziunala als surplis e sa reducescha tras ils custs da recumpra. L'instituziun d'assicuranza sto suttametter a l'instituziun da provediment in rendaint detaglià e chapavel.

³ Sco custs da recumpra valan las deducziuns per la ristga da tschains. Sche la relaziun contractuala ha durà almain 5 onns, na pon ils custs da recumpra betg vegnir deducids. Il dabun da vegliadetgna tenor l'artitgel 15 da dastga betg vegnir reduci, er betg sch'il contract ha durà main che 5 onns.

¹⁹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BBI 2008 8411).

¹⁹³ Versiun tenor la cifra I 14 da l'O da l'AF dals 20 da dec. 2006 davart l'adattaziun da decrets a las disposiziuns da la LTF e da la LTAF), en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 5599; BBI 2006 7759).

¹⁹⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

¹⁹⁵ SR 831.42

⁴ En cas ch'ìl patrun schlia il contract d'affiliaziun cun sia instituziun da provediment, ston l'instituziun da provediment veglia e nova sa cunvegnir davart la dumonda, sche las persunas che retiran rentas duain restar tar l'instituziun veglia u midar a la nova, sch'ìl contract d'affiliaziun na prevesa nagina regulaziun per quest cas. Sch'ìl contract d'affiliaziun na cuntogna nagina regulaziun u sch'ì na dat nagina cunvegna tranter l'instituziun da provediment veglia e nova, restan las persunas che retiran rentas tar l'instituziun da provediment veglia.

^{4bis} Sch'ìl contract d'affiliaziun prevesa che las persunas che retiran rentas bandunian l'instituziun da provediment veglia en cas ch'ìl contract d'affiliaziun vegn schlià, dastga il patrun schliar quest contract pir, cur ch'ìna nova instituziun da provediment ha confermà en scrit ch'ella surpiglia questas persunas sut las medemas cundiziuns.¹⁹⁶

⁵ En cas che l'instituziun da provediment schlia il contract d'affiliaziun cun il patrun, ston l'instituziun da provediment veglia e nova sa cunvegnir davart la dumonda, sche las persunas che retiran rentas duain restar tar l'instituziun veglia u midar a la nova. Sch'ì na dat nagina cunvegna, restan las persunas che retiran rentas tar l'instituziun da provediment veglia.

⁶ Sche las persunas che retiran rentas restan tar l'instituziun da provediment veglia, resta il contract d'affiliaziun en vigur concernent las persunas che retiran rentas. Quai vala er per ils cas, nua che l'invaliditad è entrada suenter la schliaziun dal contract d'affiliaziun, premess che l'incapacitad da lavurar, ch'è stada il motiv da l'invaliditad, saja entrada avant la schliaziun dal contract d'affiliaziun.

⁷ Il Cussegl federal regla l'appartegnientscha da las persunas che retiran rentas, sch'ìl contract d'affiliaziun vegn schlià en consequenza da l'insolvenza dal patrun.

⁸ Il Cussegl federal regla ils detagls, en spezial las pretensiuns envers la cumprova dals custs ed envers la calculaziun dal chapital da garanzia.

Art. 53¹⁹⁷ Dretg legal da disditga

¹ L'instituziun da provediment u l'instituziun d'assicuranza sto annunziar en scrit a l'autra part contractanta midadas substanzialas d'in contract d'affiliaziun u d'in contract d'assicuranza almain 6 mais avant che las midadas duain entrar en vigur.

² L'autra part contractanta po disdir il contract en scrit, observond in termin da disditga da 30 dis, per il di che las midadas duain entrar en vigur.

³ Ella po pretender en scrit che l'instituziun da provediment u l'instituziun d'assicuranza mettia a disposiziun las indicaziuns necessarias per dumandar offertas. Sche questas indicaziuns na vegnan betg communitgadas entaifer 30 dis suenter ch'ellas èn vegnidas dumandadas, sa spostan il cumenzament dal termin da disditga da 30 dis ed il di che las midadas substanzialas entran en vigur tut tenor il retard. Sch'ì na vegn betg fatg diever dal dretg legal da disditga, entran las midadas substanzialas en vigur il di annunzià.

¹⁹⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006 (midada da l'instituziun da provediment), en vigur dapi il 1. da matg 2007 (AS 2007 1803; BBI 2005 5941 5953).

¹⁹⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006 (midada da l'instituziun da provediment), en vigur dapi il 1. da matg 2007 (AS 2007 1803; BBI 2005 5941 5953).

⁴ Sco midadas substanzialas d'in contract d'affiliaziun u d'in contract d'assicuranza tenor l'alinea 1 valan las suandantas midadas:

- a. in augment d'almain 10 pertschient entaifer 3 onns da quellas contribuziuns che na correspundan betg a las bunificaziuns sin dabuns da las persunas assicuradas;
- b. ina reducziun da la tariffa da conversiun che chaschuna ina reducziun d'almain 5 pertschient da la prestaziun da vegliadetgna presuntiva per las persunas assicuradas;
- c. autras mesiras che han almain ils medems effects sco quels tenor las literas a e b;
- d. l'aboliziun da la reassicuranza cumplaina.

⁵ Las midadas tenor l'alinea 4 na valan betg sco substanzialas, sch'ellas resultan d'ina midada da las basas giuridicas.

2. titel¹⁹⁸ Fundaziuns d'investiziun

Art. 53g Intent e dretg applitgabel

¹ Per investir e per administrar cuminaivlamain respargns da provediment pon vegnir constituidas fundaziuns tenor ils artitgels 80–89a CCS^{199,200}

² Fundaziuns d'investiziun èn instituziuns che servan al provediment professional. Ellas suttastattan a questa lescha. Uschenavant che questa lescha e sias disposiziuns executivas na prevesan nagina regulaziun applitgabel per la fundaziun d'investiziun, èn applitgablas per ella subsidiarmain las disposiziuns generalas dal dretg da fundaziuns.

Art. 53h Organisaziun

¹ L'organ suprem da la fundaziun d'investiziun è la radunanza dals investiders.

² Il cussegl da fundaziun è l'organ suprem. Cun excepziun da las incumbensas ch'èn colliadas directamain cun la direcziun suprema da la fundaziun d'investiziun po el delegar la gestiun a terzas persunas.

³ La radunanza dals investiders decretescha disposiziuns davart l'organisaziun, davart l'administraziun e davart la controlla da la fundaziun d'investiziun.

¹⁹⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBl 2007 5669).

¹⁹⁹ SR 210

²⁰⁰ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professional en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 2313; BBl 2013 4887).

Art. 53i Facultad

¹ La facultad totala da la fundaziun d'investiziun cumpiglia la facultad da basa e la facultad d'investiziun. La radunanza dals investiders decretescha disposiziuns davart l'investiziun da questas facultads. Ils statuts pon fixar che questa cumpetenzza vegnia exequida dal cussegl da fundaziun.

² La facultad d'investiziun vegn furmada dals daners che vegnan appurtads dals investiders cun l'intent da far cuminaivlamain investiziuns da la facultad. Ella furma ina grupp d'investiziun u è dividida en pliras gruppas d'investiziun. En quai che concerna la contabilitad vegnan las gruppas d'investiziun manadas en moda autonoma ed èn economicamain independentas ina da l'autra.

³ Ina grupp d'investiziun consista da dretgs equals e senza valur nominala d'in u da plirs investiders.

⁴ En cas d'in concurs da la fundaziun d'investiziun vegnan ils bains ed ils dretgs che appartegnan ad ina grupp d'investiziun excorporads a favur da lur investiders. Il medem vala tenor il senn per il concordat cun cessiun da la facultad. Resalvà resta in dretg da la fundaziun d'investiziun sin:

- a. las indemnisaziuns previsas dal contract;
- b. la liberaziun d'obligaziuns ch'ella ha surpiglià per ademplir correctamain sias incumbensas per ina grupp d'investiziun;
- c. la cumpensaziun da las expensas ch'ella ha fatg per ademplir questas obligaziuns.

⁵ La scuntrada è admissibla mo en cas da pretensiuns entaifer la medema grupp d'investiziun u en cas da pretensiuns entaifer la facultad da basa.

Art. 53j Responsabladad

¹ La responsabladad da la fundaziun d'investiziun per obligaziuns d'ina grupp d'investiziun è limitada a la facultad da questa grupp d'investiziun.

² Mintga grupp d'investiziun è responsabla mo per las atgnas obligaziuns.

³ La responsabladad dals investiders è esclusa.

Art. 53k Disposiziuns executivas

Il Cussegl federal decretescha disposiziuns davart:

- a. il circol dals investiders;
- b. l'augment e l'utilisaziun da la facultad da basa;
- c. la fundaziun, l'organisaziun e l'aboliziun;
- d. l'investiziun, la contabilitad, il rendaquint e la revisiun;
- e. ils dretgs dals investiders.

3. titel²⁰¹ Fond da garanzia ed instituziun auxiliara**1. chapitel Subjects giuridics****Art. 54** Constituziun

¹ Las organisaziuns da tetg dals lavurants e dals patruns installleschan duas fundaziuns che vegnan administradas pariticamain.

² Il Cussegl federal surdat:

- a. a l'ina da las duas fundaziuns l'incumbensa da manar il fond da garanzia;
- b. a l'autra fundaziun l'incumbensa da surpigliar las obligaziuns da l'instituziun auxiliara.

³ Sche l'installaziun d'ina fundaziun tras las organisaziuns da tetg na reussescha betg, decretescha il Cussegl federal sia installaziun.

⁴ Las fundaziuns valan sco autoritads en il senn da l'artitgel 1 alinea 2 litera e da la Lescha federala dals 20 da december 1968²⁰² davart la procedura administrativa.

Art. 55 Cussegl da fundaziun

¹ Ils cussegls da fundaziun vegnan furmads d'in dumber egual da represchentants dals patruns e dals lavurants. En quest connex sto l'administraziun publica vegnir resguardada commensuradamain. Ils cussegls da fundaziun pon vegnir manads da parsuras neutrals.

² Ils commembers dals cussegls da fundaziun vegnan elegids per ina perioda d'uffizi da 4 onns.

³ Ils cussegls da fundaziun sa constitueschan sez e decreteschan ils reglaments davart l'organisaziun da la fundaziun. Els surveglian lur gestiu e nomineschan in post da revisiun independent sco organ da controlla.

⁴ Mintga cussegl da fundaziun designescha in secretariat che administrescha e represchenta la fundaziun.

2. chapitel Fond da garanzia**Art. 56²⁰³** Incumbensas

¹ Il fond da garanzia:

- a. conceda pajaments supplementars a quellas instituziuns da provediment che han ina structura da vegliadetgna disfavouraivla;

²⁰¹ Oriundamain: segund titel.

²⁰² SR 172.021

²⁰³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da zer. 1996, en vigur dapi il 1. da schan. 1997 (AS 1996 3067; BB1 1996 I 564 580). Guardar er disp. trans. da questa midada a la fin dal text.

- b.²⁰⁴ garantescha las prestaziuns legalas dad instituziuns da provediment ch'èn daventadas insolventas u – en cas da dabuns emblidads – dad instituziuns da provediment ch'èn vegnidadas liquidadas;
- c. garantescha las prestaziuns reglamentaras che surpassan las prestaziuns legalas dad instituziuns da provediment ch'èn daventadas insolventas, usche navant che questas prestaziuns sa basan sin relaziuns da provediment, per las qualas po vegnir applitgada la LFLP²⁰⁵;
- d.²⁰⁶ indemnisescha a l'instituziun auxiliara ils custs che resultan ad ella sin basa da sia activitad tenor ils artitgels 11 alinea 3bis e 60 alinea 2 da questa lescha sco er 4 alinea 2 LFLP e che na pon betg vegnir adossads al chaschunader;
- e. serra – en cas ch'ina liquidaziun parziala u totala vegn fatga entaifer 5 onns dapi l'entrada en vigur da la LFLP – a las instituziuns da provediment ina largia da cuvrida ch'è resultada applitgond questa lescha;
- f.²⁰⁷ funghescha sco Uffizi central da la 2. pitga per la coordinaziun, per la transmissiun e per la conservaziun da las indicaziuns tenor ils artitgels 24a–24f LFLP;
- g.²⁰⁸ è il post da colliaziun tar ils stadis commembers da la Communitad europeica²⁰⁹ u da l'Associazion europeica da commerzi liber, sche l'artitgel 89a vegn applitgà. Il Cussegl federal decretescha las disposiziuns executivas;
- h.²¹⁰ indemnisescha a la cassa da cumpensaziun da la AVS ils custs che resultan ad ella sin basa da sia activitad tenor l'artitgel 11 e che na pon betg vegnir adossads al chaschunader.

² La garanzia tenor l'alineia 1 litera c cumpiglia maximalmain las prestaziuns che resultan sin basa d'in salari decisiv tenor la LAVS²¹¹ davart l'assicuranza per vegls e survivents en l'atezza dad ina giada e mez l'import maximal tenor l'artitgel 8 alinea 1 da questa lescha.

²⁰⁴ Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 18 da dec. 1998, en vigur dapi il 1. da matg 1999 (AS **1999** 1384; BBI **1998** 5569).

²⁰⁵ SR **831.42**

²⁰⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006 (midada da l'instituziun da provediment), en vigur dapi il 1. da matg 2007 (AS **2007** 1803; BBI **2005** 5941 5953).

²⁰⁷ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 18 da dec. 1998, en vigur dapi il 1. da matg 1999 (AS **1999** 1384; BBI **1998** 5569).

²⁰⁸ Integrà tras la cifra I 7 da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart la Cunvegna tranter la Confederaziun svizra e la Communitad europeica cun ses stadis commembers davart la libra circulaziun da persunas (AS **2002** 701; BBI **1999** 6128). Versiun tenor la cifra I 6 da la LF dals 14 da dec. 2001 concernent las disposiziuns davart la libra circulaziun da persunas en la Cunvegna per midar la Convenziun davart la fundaziun da la AECL, en vigur dapi il 1. da zer. 2002 (AS **2002** 685; BBI **2001** 4963).

²⁰⁹ Oz: Uniun europeica.

²¹⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

²¹¹ SR **831.10**

³ Sche plirs patruns, che n'èn economicain u finanzialmain betg colliads stretgmain in cun l'auter, u pliras federaziuns fan part d'ina instituziun da provediment, ha l'ovra da provediment insolventa da mintga singul patrun u da mintga singula federaziun da princip il medem status giuridic sco las instituziuns da provediment insolventas. L'insolvenza da las ovras da provediment sto vegnir giuditgada separadamain. Il Cussegl federal regla ils detagls.²¹²

⁴ Il Cussegl federal regla las premissas da prestaziun.

⁵ Il fond da garanzia na garantescha naginas prestaziuns, uschenavant che sias prestaziuns vegnan duvradas en moda abusiva.

⁶ Il fond da garanzia maina ina contabilitad separada per mintga incumbensa.

Art. 56a²¹³ Regress e dumonda da restituziun

¹ Envers personas ch'èn la culpa che l'instituziun da provediment u l'ovra da provediment è insolventa, po il fond da garanzia entrar en las pretensiuns da l'instituziun da provediment en la dimensiun da las prestaziuns garantidas il mument che las prestaziuns èn vegnidadas garantidas.²¹⁴

² Prestaziuns retratgas nungiuftitgadain ston vegnir restituidas al fond da garanzia.

³ Il dretg da restituziun tenor l'alinea 2 surannescha 1 onn suenter ch'il fond da garanzia ha survegni enconuschientscha da la retratga nungiuftitgadada da la prestaziun, dentant il pli tard 5 onns suenter il pajament da la prestaziun. Sch'il dretg da restituziun vegn deducì d'in malfatg, per il qual il dretg penal prescriba ina surannaziun pli lunga, è decisiva questa surannaziun.

Art. 57²¹⁵ Affiliaziun al fond da garanzia

Las instituziuns da provediment suttemessas a la LFLP²¹⁶ èn affiliadas al fond da garanzia.

²¹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BBl 2008 8411).

²¹³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da zer. 1996, en vigur dapi il 1. da schan. 1997 (AS 1996 3067; BBl 1996 I 564 580).

²¹⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BBl 2008 8411).

²¹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da zer. 1996, en vigur dapi il 1. da schan. 1997 (AS 1996 3067; BBl 1996 I 564 580).

²¹⁶ SR 831.42

Art. 58 Subsidis en cas d'ina structura da vegliadetgna disfavouraivla

¹ Ina instituziun da provediment survegn subsidis en cas d'ina structura da vegliadetgna disfavouraivla (art. 56 al. 1 lit. a), uschenavant che la summa da las bunificaziuns da vegliadetgna surpassan 14 pertschient da la summa dals salaris coordinads correspundents. Ils subsidis vegnan calculads mintga onn sin basa da l'onn chalendar precedent.

² Il Cussegl federal po midar questa tariffa, sche la tariffa media da las bunificaziuns da vegliadetgna divergescha en tut la Svizra essenzialmain da 12 pertschient.

³ Instituziuns da provediment dastgan pretender ils subsidis mo, sche tut il personal, ch'è sutmess a l'assicuranza obligatorica e ch'è en servetsch dals patruns affiliads, è assicurà tar ellas.

⁴ Sche plirs patruns èn affiliads a la medema instituziun da provediment, vegnan ils subsidis per il personal calculads en moda separada per mintga singul patrun.

⁵ Persunas cun activitad da gudogn independenta vegnan resguardadas per calcular ils subsidis mo, sch'ellas:

- a. s'assureschan facultativamain entaifer 1 onn suenter che la lescha è entrada en vigur u suenter ch'ellas han cumenzà cun l'activitad da gudogn independenta; u
- b. èn stadas sutmessas a l'assicuranza obligatorica durant almain 6 mais e s'assureschan suenter directamain en moda facultativa.

Art. 59²¹⁷ Finanziaziun

¹ Il fond da garanzia vegn finanzia da las instituziuns da provediment ch'èn affiliadas ad el.

² Il Cussegl federal regla ils detagls.

³ El regla la finanziaziun da las incumbensas che vegnan surpigliadas dal fond da garanzia tenor l'artitgel 56 alinea 1 litera f.²¹⁸

⁴ Per surmuntar stretgas da liquiditad per finanzia prestaziuns d'insolvenza tenor l'artitgel 56 alinea 1 literas b, c e d po la Confederaziun conceder al fond da garanzia emprests per cundiziuns dal martgà. La concessiun da quests emprests po vegnir colliada cun cundiziuns.²¹⁹

²¹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da zer. 1996, en vigur dapi il 1. da fan. 1998 (AS 1996 3067; 1998 1573; BBl 1996 I 564 580).

²¹⁸ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 18 da dec. 1998, en vigur dapi il 1. da matg 1999 (AS 1999 1384; BBl 1998 5569).

²¹⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

3. chapitel Instituziun auxiliara

Art. 60 Incumbensas²²⁰

¹ L'instituziun auxiliara è ina instituziun da provediment.

² Ella è obligada:

- a. d'affiliar d'uffizi patruns che n'adempleschan betg lur obligaziun da s'affiliar ad ina instituziun da provediment;
- b. d'affiliar patruns, che dumondan quai;
- c. da recepir persunas sco persunas assicuradas facultativamain;
- d. da furnir las prestaziuns tenor l'artigel 12;
- e.²²¹ d'affiliar l'assicuranza cunter la dischoccupaziun e da far l'assicuranza obligatorica per las persunas che retiran diarias e ch'èn annunziadas da questa assicuranza;
- f.²²² da recepir persunas tenor l'artigel 60a che han il dretg d'ina cumpensaziun dal provediment professiunal sunter in divorzi.

^{2bis} Per ademplir sias incumbensas tenor l'alinea 2 literas a e b e tenor l'artigel 12 alinea 2 po l'instituziun auxiliara decretar disposiziuns. Quellas han il medem status giuridic sco sentenzias executablas en il senn da l'artigel 80 da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889²²³ davart la scussiun ed il concurs.²²⁴

³ A l'instituziun auxiliara na dastgan vegnir concedidas naginas favurisaziuns che sfalsifitgeschan la concorrenza.

⁴ L'instituziun auxiliara stgaffescha filialas regiunalas.

⁵ L'instituziun auxiliara maina contos da libra circulaziun tenor l'artigel 4 alinea 2 LFLP²²⁵. Ella maina ina contabilitad separada davart quests contos.²²⁶

⁶ L'instituziun auxiliara n'è betg obligada da surpigliar obligaziuns da rentas cur-rentas.²²⁷

²²⁰ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBI **2013** 4887).

²²¹ Integrà tras l'art. 117a da la LF dals 25 da zer. 1982 davart l'assicuranza cunter la dischoccupaziun, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS **1982** 2184; BBI **1980** III 489).

²²² Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBI **2013** 4887).

²²³ SR **281.1**

²²⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

²²⁵ SR **831.42**

²²⁶ Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS **1994** 2386; BBI **1992** III 533).

²²⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006 (midada da l'instituziun da provediment), en vigur dapi il 1. da matg 2007 (AS **2007** 1803; BBI **2005** 5941 5953).

Art. 60a²²⁸ Prestaziun d'extrada u renta per vita durante transferida pervia d'in divorzi

¹ Sch'ina prestaziun d'extrada u ina renta per vita durante è vegnida attribuida ad ina persuna pervia d'in divorzi e sch'ella na po betg depositar questa prestaziun d'extrada u questa renta per vita durante en ina instituziun da provediment, po ella laschar transferir quella a l'instituziun auxiliara.

² Sin dumonda da la persuna autorisada transfurma l'instituziun auxiliara il dabun augmentà en questa moda inclusiv ils tschains en ina renta. Quella po vegnir retratga il pli baud cur che la vegliadetgna minimala tenor il reglament da l'instituziun auxiliara è cuntanschida. Cas cuntrari è ella debitada cur che la vegliadetgna da renta tenor l'artitgel 13 alinea 1 è cuntanschida. La retratga po vegnir suspendida per maximalmain 5 onns, sche l'activitad da gudogn vegn continuada. I n'exista nagin dretg da prestaziuns per survivents suenter la mort da la persuna autorisada.

³ L'instituziun auxiliara calculescha la renta sin basa da ses reglament.

⁴ L'artitgel 37 alinea 3 vala tenor il senn.

Art. 60b²²⁹ Investiziun temporara da daners da libra circulaziun tar la Tresoraria federala

¹ Sche ses grad da cuvrida importa main che 105 pertschient, dastga l'instituziun auxiliara investir tar l'Administraziun federala da finanzas (AFF) ils daners dals contos da libra circulaziun ch'ella maina, e quai fin ad in import maximal da 10 milliardas francs.

² La AFF administrescha ils meds finansials senza tschains e gratuitamain en il rom da sia tresoraria centrala.

³ La AFF e l'instituziun auxiliara fixeschan ils detagls en in contract da dretg public.

²²⁸ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBI **2013** 4887).

²²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 25 da sett. 2020, en vigur dals 26 da sett. 2020 fin ils 25 da sett. 2023 (AS **2020** 3845; BBI **2020** 6343).

4. titel Surveglianza e surveglianza suprema²³⁰**1. chapitel Surveglianza**²³¹**Art. 61**²³² Autoritad da surveglianza

¹ Ils chantuns designeschan l'autoritad ch'è cumpetenta per la surveglianza da las instituziuns da provediment sco er las instituziuns che servan tenor lur intent al provediment professiunal e che han lur sedia en il territori chantunal.²³³

² Ils chantuns pon furmar regiuns da surveglianza cuminaivlas e designar per quest intent in'autoritad da surveglianza.

³ L'autoritad da surveglianza è in institut da dretg public cun atgna personalitad giuridica. En sia activitad n'è ella suttamessa a naginas directives.²³⁴

Art. 62 Incumbensas

¹ L'autoritad da surveglianza controllescha che las instituziuns da provediment, ils posts da revisiun per il provediment professiunal, ils experts per il provediment professiunal sco er las instituziuns che servan tenor lur intent al provediment professiunal observian las prescripziuns legalas e che la facultad da provediment vegnia duvrada tenor l'intent, spezialmain cun:²³⁵

- a.²³⁶ controllar che las disposiziuns statutaras e reglamentaras da las instituziuns da provediment e da las instituziuns che servan tenor lur intent al provediment professiunal correspundian a las prescripziuns legalas;
- b.²³⁷ pretender da l'instituziun da provediment sco er da l'instituziun che serva tenor ses intent al provediment professiunal in rapport annual, en spezial davart lur activitad;
- c. prender invista dals rapports dal post da controlla e da l'expert per il provediment professiunal;
- d. prender mesiras per eliminar mancanzas;

²³⁰ Oriundamain: terz titel. Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3393; BBI **2007** 5669).

²³¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3393; BBI **2007** 5669).

²³² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3393; BBI **2007** 5669).

²³³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3385; BBI **2008** 8411).

²³⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3385; BBI **2008** 8411).

²³⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3393; BBI **2007** 5669).

²³⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3393; BBI **2007** 5669).

²³⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

e.²³⁸ giuditgar dispitas concernent il dretg da la persuna assicurada da survegnir infurmaziuns tenor ils artitgels 65a ed 86b alinea 2; questa procedura è per regla gratuita per las persunas assicuradas.

² Tar fundaziuns surpiglia ella er las incumbensas tenor ils artitgels 85–86b CCS^{239,240}

³ Il Cussegl federal po decretar disposiziuns concernent l’approvaziun da fusiuns e da transfurmaziuns da vart da las autoritads da surveglianza sco er concernent l’execuziun da la surveglianza en cas da liquidaziuns e da liquidaziuns parzialas d’instituziuns da provediment.²⁴¹

Art. 62a²⁴² Meds da surveglianza

¹ Tar l’adempliment da sias incumbensas sa basa l’autoritad da surveglianza sin ils rapports dals experts per il provediment professiunal e dals posts da revisiun.

² En cas da basegn po l’autoritad da surveglianza:

- a. pretender da tut temp infurmaziuns u la consegna da documents utils da l’instituziun da provediment, da l’expert per il provediment professiunal u dal post da revisiun;
- b. dar directivas en il cas singul a l’organ suprem, al post da revisiun u a l’expert per il provediment professiunal;
- c. ordinar expertisas;
- d. annullar decisiuns da l’organ suprem d’ina instituziun da provediment;
- e. ordinar execuziuns d’uffizi;
- f. admonir, avertir u relaschar l’organ suprem da l’instituziun da provediment u singuls da ses commembers;
- g. ordinar in’administraziun uffiziala da l’instituziun da provediment u da l’instituziun che serva tenor ses intent al provediment professiunal;
- h. nominar u relaschar in post da revisiun u in expert per il provediment professiunal;
- i. chastiar violaziuns da l’urden tenor l’artitgel 79.

²³⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d’oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigor dapi il 1. d’avr. 2004 (AS **2004** 1677; BBl **2000** 2637).

²³⁹ SR **210**

²⁴⁰ Versiun tenor la cifra 4 da l’aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (cumpensaziun dal provediment professiunal en cas da divorzi), en vigor dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 2313; BBl **2013** 4887).

²⁴¹ Integrà tras la cifra 10 da l’aggiunta da la Lescha da fusiun dals 3 d’oct. 2003, en vigor dapi il 1. da fan. 2004 (AS **2004** 2617; BBl **2000** 4337).

²⁴² Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigor dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 3393; BBl **2007** 5669).

³ Ils custs per mesiras dal dretg da surveglianza van a donn e cust da l'instituziun da provediment u da l'instituziun che serva tenor ses intent al provediment professiunal, che ha chaschunà la mesira. Ils custs per la relaschada tenor l'alinea 2 litera h van a donn e cust dal post da revisiun correspondent e da l'expert per il provediment professiunal.

Art. 63²⁴³

Art. 63a²⁴⁴

2. chapitel Surveglianza suprema²⁴⁵

Art. 64²⁴⁶ Cumissiun da surveglianza suprema

¹ Il Cussegl federal nominescha ina Cumissiun da surveglianza suprema che sa cumpona da set fin nov commembers. El designescha il presidi ed il vicepresidi. Ils commembers ston esser experts independents. Ils partenaris socials ston vegnir resguardads cun mintgamai in represchentant. La perioda d'uffizi importa 4 onns.

² La Cumissiun da surveglianza suprema n'è suttamesa en sias decisiuns ni a directives dal Cussegl federal ni a directives dal Departament federal da l'intern. En ses reglament po ella delegar cumpetenzas a ses secretariat.

³ Per il cumportament da la Cumissiun da surveglianza suprema e da ses secretariat stat la Confederaziun buna mo, sche obligaziuns d'uffizi fundamentalas èn vegnidas violadas e sch'ils donns na pon betg vegnir attribuids a violaziuns da l'obligaziun d'ina autoritad u d'ina instituziun survegliada tenor l'artitgel 64a.

⁴ Dal rest vala la Lescha da responsabladad dals 14 da mars 1958²⁴⁷.

Art. 64a²⁴⁸ Incumbensas

¹ La Cumissiun da surveglianza suprema surveglia las autoritads da surveglianza. Ella ha las suandantas incumbensas:

- a. ella garantescha l'unifurmitad da l'activitad da surveglianza da las autoritads da surveglianza; per quest intent po ella decretar directives;

²⁴³ Aboli tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

²⁴⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP) (AS 2004 1677; BBI 2000 2637). Aboli tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

²⁴⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigor dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

²⁴⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigor dapi il 1. da schan. 2012, cun excepziun da l'al. 1 en vigor dapi il 1. d'avust 2011 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

²⁴⁷ SR 170.32

²⁴⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigor dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

- b. ella controllescha ils rapports annuals da las autoritads da surveglianza; ella po far inspecziuns tar las autoritads da surveglianza;
- c. sch'ina basa legala è avant maun e sunter avair tadlà ils circuls interessads decretescha ella ils standards ch'èn necessaris per l'activitad da surveglianza;
- d. ella decida davart l'admissiun e davart la privaziun da l'admissiun d'experts per il provediment professiunal;
- e. ella maina in register dals experts per il provediment professiunal admess; il register è public e vegn publictà en l'internet;
- f. ella po dar directivas als experts per il provediment professiunal ed als posts da revisiun;
- g. ella decretescha in reglament d'organisaziun e da gestiun; quest reglament sto vegnir approvà dal Cussegl federal.

² Ella surveglia ultra da quai il fond da garanzia, l'instituziun auxiliara e las fundaziuns d'investiziun.

³ Ella sutmetta al Cussegl federal annualmain in rapport da gestiun e communitgescha cun il Cussegl federal sur il Departament federal da l'intern.

Art. 64b²⁴⁹ Secretariat

¹ La cumissiun ha in secretariat permanent ch'è attribui administrativamain a l'Uffizi federal d'assicuranzas socialas.

² Il secretariat ademplescha las incumbensas, per las qualas el è responsabel tenor il reglament d'organisaziun e da gestiun da la Cumissiun da surveglianza suprema.

Art. 64c²⁵⁰ Custs

¹ Ils custs da la cumissiun e dal secretariat vegnan cuvrids tras:

- a. ina taxa da surveglianza annuala;
- b. taxas per disposiziuns e per servetschs.

² La taxa da surveglianza annuala vegn calculada:

- a.²⁵¹ tar las autoritads da surveglianza tenor il dumber d'instituziuns da provediment survegliadas sco er tenor il dumber da las persunas assicuradas activas e tenor il dumber da las rentas pajadas ora;
- b. tar il fond da garanzia, tar l'instituziun auxiliara e tar las fundaziuns d'investiziun tenor la facultad ed eventualmain tenor il dumber da facultads spezialas.

²⁴⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigor dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

²⁵⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigor dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

²⁵¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da mars 2017, en vigor dapi il 1. da schan. 2018 (AS 2017 6337; BBI 2016 6845 8193).

³ Il Cussegl federal determinescha ils custs da surveglianza imputabels e fixescha la procedura per calcular il cas singul, sco er la tariffa da las taxas.

⁴ La taxa debitada tenor l'alinea 2 litera a vegn adossada da las autoritads da surveglianza a las instituziuns da provediment ch'ellas surveglian.²⁵²

4. part Finanziaziun da las instituziuns da provediment

1. titel Disposiziuns generalas²⁵³

Art. 65 Princip

¹ Las instituziuns da provediment ston porscher da tut temp la garanzia da pudair ademplir las obligaziuns surpigliadas.

² Ellas reglan il sistem da contribuziun e la finanziaziun uschia, che las prestaziuns pon vegnir furnidas en il rom da questa lescha, sch'ellas ston vegnir furnidas. En quest connex dastgan ellas resguardar mo il dumber avant maun da persunas assicuradas e da persunas pensiunadas (princip da la bilantschaziun en cassa serrada). Reselvads restan ils artigels 72a–72g.²⁵⁴

^{2bis} Tut las obligaziuns d'ina instituziun da provediment ston esser cuvridas tras facultads da provediment (princip da la chapitalisaziun cumpletta). Reselvads restan l'artigel 65c sco er ils artigels 72a–72g.²⁵⁵

³ Ellas cumprovan lur custs d'administraziun en il quint da gestiun. Il Cussegl federal decretescha disposiziuns davart ils custs d'administraziun e davart la moda e maniera co ch'els ston vegnir cumprovads.²⁵⁶

⁴ Il Cussegl federal fixescha ina facultad iniciala e prestaziuns da garanzia per novas constituziuns da fundaziuns collectivs e cuminaivlas ch'èn suttamessas a la LFLP²⁵⁷, independentamain da lur furma giuridica u administrativa. Betg suttamessas a questa disposiziun n'èn instituziuns da provediment d'associaziuns sco er instituziuns da provediment cun plirs patruns, ch'èn economicamain u finanziaimain colliads stretgamain in cun l'auter.²⁵⁸

²⁵² Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da mars 2017, en vigur dapi il 1. da schan. 2018 (AS 2017 6337; BBI 2016 6845 8193).

²⁵³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BBI 2008 8411).

²⁵⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BBI 2008 8411).

²⁵⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BBI 2008 8411).

²⁵⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

²⁵⁷ SR 831.42

²⁵⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

Art. 65a²⁵⁹ Transparenza

¹ Las instituziuns da provediment ston observar il princip da transparenza tar la regulaziun dal sistem da contribuziun, tar la finanziaziun, tar las investiziuns da chapital e tar il rendaquint.

² Cun la transparenza duai vegnir garanti che:

- a. la situaziun finanziaria efectiva da l'instituziun da provediment vegnia mussada;
- b. la segirezza ch'ils intents da provediment vegnan ademplids possia vegnir cumprovada;
- c. l'organ paritetic da l'instituziun da provediment possia ademplir sia incumbensa directiva;
- d. las obligaziuns d'infurmaziun envers las personas assicuradas possian vegnir ademplidas.

³ Las instituziuns da provediment ston esser en cas da dar infurmaziuns davart il retgav da chapital, davart l'andament da las ristgas tecnicas d'assicuranza, davart ils custs d'administraziun, davart la calculaziun dal chapital da garanzia, davart la constituziun da reservas, davart il grad da cuvrida sco er davart ils principis d'exercitar l'obligaziun da votar sco acziunaria (art. 71a).²⁶⁰

⁴ Il Cussegl federal decretescha disposiziuns davart la moda e maniera co che questas infurmaziuns ston vegnir cumprovadas – resguardond la proporziunalitad dals custs – fin sin il stgalim da las ovras da provediment.

⁵ Il Cussegl federal decretescha disposiziuns davart la moda e maniera co che la transparenza sto vegnir garantida. Per quest intent decretescha el prescripziuns da rendaquint e fixescha las pretensiuns envers la transparenza dals custs e dal retgav.

Art. 65b²⁶¹ Disposiziuns executivas dal Cussegl federal

Il Cussegl federal decretescha prescripziuns minimalas davart la creaziun:

- a. da retenziuns per las ristgas tecnicas d'assicuranza;
- b. d'autras retenziuns che servan a segirar la finanziaziun;
- c. da las reservas da fluctuaziun.

²⁵⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

²⁶⁰ Versiun tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (dretg d'acziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS **2020** 4005; **2022** 109; BBI **2017** 399).

²⁶¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

Art. 65c²⁶² Sutgaranzia temporara

¹ Ina sutgaranzia temporara ed uschia ina divergenza temporara dal princip che la segirezza tenor l'artitgel 65 alinea 1 stoppia esser garantida da tut temp è admissa, sche:

- a. igl è garanti che las prestaziuns en il rom da questa lescha pon vegnir furnidas, sch'ellas ston vegnir furnidas (art. 65 al. 2); e
- b. l'instituziun da provediment prenda mesiras per eliminar la sutgaranzia entaifer in temp adequat.

² En cas d'ina sutgaranzia sto l'instituziun da provediment infurmar l'autorità da surveglianza, il patrun, las persunas assicuradas sco er las persunas pensiunadas davart la dimensiun e davart ils motivs da la sutgaranzia sco er davart las mesiras prendidas.

Art. 65d²⁶³ Mesiras en cas da sutgaranzia

¹ L'instituziun da provediment sto eliminar senza la sutgaranzia. Il fond da garanzia intervegn pir, sche l'instituziun da provediment è insolventa.

² Las mesiras per eliminar ina sutgaranzia ston sa fundar sin ina basa reglamentara e tegnair quint da la situaziun speziala da l'instituziun da provediment, en spezial da las structures da facultad e d'obligaziuns sco ils plans da provediment e la structura ed il svilup probabel dal dumber da persunas assicuradas e da persunas pensiunadas. Ellas ston esser proporziunalas, correspunder al grad da la sutgaranzia e far part d'in concept general equilibrà. Ultra da quai ston ellas esser adattadas per eliminar la sutgaranzia entaifer in temp adequat.

³ Sche autras mesiras na permettan betg da cuntanscher la finamira, po l'instituziun da provediment durant il temp da la sutgaranzia:

- a. incassar da patruns e da lavurants contribuziuns per eliminar ina sutgaranzia. La contribuziun dal patrun sto esser almain uschè gronda sco la summa da las contribuziuns dals lavurants;
- b. incassar da las persunas pensiunadas ina contribuziun per eliminar ina sutgaranzia. Questa contribuziun vegn deducida da las rentas currentas. La contribuziun dastga vegnir deducida mo da quella part da la renta currenta ch'è resultada d'augments betg prescrits da la lescha u dal reglament, e quai ils ultims 10 onns avant l'introducziun da questa mesira. Ella na dastga betg vegnir deducida da prestaziuns d'assicuranza en cas da vegliadetgna, mort ed invaliditad dal provediment obligatorica. Da prestaziuns d'assicuranza che surpassan las prestaziuns dal provediment obligatorica dastga ella vegnir deducida mo, sch'ina basa reglamentara correspondent è avant maun. L'autozza da la renta resta garantida en mintga cas il mument ch'il dretg sin ina renta vegn stabilì.

²⁶² Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 4635; BBI 2003 6399).

²⁶³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 4635; BBI 2003 6399).

⁴ Sche las mesiras tenor l'alinea 3 na bastan betg, po l'instituziun da provediment sutpassar la tariffa da tschains minimala tenor l'artitgel 15 alinea 2 durant il temp da la sutgaranzia, maximalmain però durant 5 onns. Il sutpassament dastga importar maximalmain 0,5 pertschient.

Art. 65^{e264} Reserva da las contribuziuns dal patrun cun renunzia a l'utilisaziun en cas d'ina sutgaranzia

¹ L'instituziun da provediment po prevair en ses reglament ch'il patrun po – en cas d'ina sutgaranzia – far apports en in conto separà «Reserva da las contribuziuns dal patrun cun renunzia a l'utilisaziun (RCP cun renunzia a l'utilisaziun)» ed er transferir meds da la reserva ordinaria da las contribuziuns dal patrun sin quest conto.

² Ils apports na dastgan betg sutpassar l'import da la sutgaranzia e na vegnan betg tschainsids. Els na dastgan betg vegnir duvrads per prestaziuns ed er betg vegnir impegnads, cedids u reducidos en outra moda.

³ Il Cussegl federal regla ils detagls, en spezial:

- a. la dissoluziun da la RCP cun renunzia a l'utilisaziun, ses transferiment en la reserva ordinaria da las contribuziuns dal patrun e la scuntrada cun contribuziuns dal patrun che ston vegnir pajadas;
- b. l'import total pussaivel da las reservas da las contribuziuns dal patrun e ses tractament en cas d'ina liquidaziun totala e parziale.

⁴ Il patrun e l'instituziun da provediment pon fixar per contract regulaziuns supplementaras.

Art. 66 Repartiziun da las contribuziuns

¹ L'instituziun da provediment fixescha en las disposiziuns reglamentaras l'autozza da las contribuziuns dal patrun e dals lavurants. La contribuziun dal patrun sto esser almain uschè gronda sco las contribuziuns totalas da tut ses lavurants. In import pli grond dal patrun po vegnir fixà mo cun ses consentiment.

² Il patrun debitescha a l'instituziun da provediment tut las contribuziuns. Per contribuziuns che na vegnan betg pajadas ad ura po l'instituziun da provediment pretender tschains da retard.

³ Il patrun deducescha dal salari la part da la contribuziun dal lavurant ch'è fixada en las disposiziuns reglamentaras da l'instituziun da provediment.

⁴ El assegna sias atgnas contribuziuns e las contribuziuns dals lavurants a l'instituziun da provediment fin il pli tard a la fin da l'emprim mais suenter l'onn chalendar u suenter l'onn d'assicuranza, per il qual vegnan debitadas las contribuziuns.²⁶⁵

²⁶⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 4635; BBl 2003 6399).

²⁶⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

Art. 67 Cuvrida da las ristgas

¹ Las instituziuns da provediment decidan, sch'ellas vulan surpigliar sezzas la cuvrida da las ristgas u sch'ellas vulan surdar tala dal tuttafatg u per part ad ina instituziun d'assicuranza ch'è suttalessa a la surveglianza da las assicuranzas ubain – per las cundiziuns fixadas dal Cussegl federal – ad ina instituziun d'assicuranza da dretg public.

² Ellas pon surpigliar sezzas la cuvrida da las ristgas, sch'ellas adempleschan las premissas fixadas dal Cussegl federal.

Art. 68 Contracts d'assicuranza tranter instituziuns da provediment ed instituziuns d'assicuranza

¹ Instituziuns d'assicuranza che vulan surpigliar la cuvrida da las ristgas d'ina instituziun da provediment registrada tenor questa lescha, ston integrar en lur purschida tariffas che cuvran mo las ristgas per mort ed invaliditad prescrittas da la lescha. Il Cussegl federal regla ils detagls.

² ...²⁶⁶

³ Las instituziuns d'assicuranza ston furnir a las instituziuns da provediment las indicaziuns necessarias per che quellas possian garantir la trasparenza che vegn pretendida en l'artitgel 65a.²⁶⁷

⁴ Tar questas indicaziuns tutgan en spezial er:

- a. in rendaquint annual e chapaivel da la participaziun al surpli; dal rendaquint sto resortir en spezial sin tge basas che la participaziun al surpli è vegnida calculada e tenor tge princips ch'ella è vegnida repartida;
- b. ina glista dals custs d'administraziun; il Cussegl federal decretescha disposiziuns davart la moda e maniera co ch'ils custs d'administraziun ston vegnir cumprovads.²⁶⁸

Art. 68a²⁶⁹ Participaziuns al surpli che resultan da contracts d'assicuranza

¹ Participaziuns al surpli che resultan da contracts d'assicuranza ston, suenter ch'il conclud concernent l'adattaziun da las rentas al svilup dals pretschs tenor l'artitgel 36 alineas 2 e 3 è vegnì preni, vegnir bunifitgads als dabuns da spargn da las persunas assicuradas.

²⁶⁶ Aboli tras la cifra II 3 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 2004 davart la surveglianza da las assicuranzas, cun effect dapi il 1. da schan. 2006 (AS 2005 5269; BBI 2003 3789).

²⁶⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

²⁶⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

²⁶⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. d'avr. 2004 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

² Da l'alinea 1 poi vegnir divergià mo:

- a. en cas d'ovras da provediment ch'èn affiliadas a fundaziuns collectivs: sche la cumissiun da provediment da l'ovra da provediment prenda explicitamain in conclus divergent e communitgescha quel a la fundaziun collectivs;
- b. en cas d'instituziuns da provediment che na vegnan betg manadas en furma d'ina fundaziun collectivs: sche l'organ paritetic prenda explicitamain in conclus divergent e communitgescha quel a l'instituziun d'assicuranza.

Art. 69²⁷⁰

Art. 70²⁷¹

Art. 71 Administraziun da la facultad

¹ Las instituziuns da provediment administreschan lur facultads uschia, che la segirezza ed in retgav suffizient da las investiziuns, ina repartiziun adequata da las ristgas sco er la cuvrida dal basegn previsibel da meds finanzials liquids èn garantids.

² L'instituziun da provediment na dastga betg impegnar u engrevgiar ses dretgs che derivan d'in contract d'assicuranza da vita collectiv u d'in contract da reassicuranza.²⁷²

Art. 71a²⁷³ Obligaziun da votar sco acziunaria

¹ En cas da societads anonimas tenor ils artitgels 620–762 DO²⁷⁴ cun aczias quotadas ad ina bursa ston las instituziuns da provediment exercitar il dretg da votar da las aczias ch'èn en lur possess, e quai areguard las propostas tractandadas che pertutgan ils suandants puncts:

- a. elecziun dals commembers dal cussegl d'administraziun, dal president dal cussegl d'administraziun, dals commembers da la cumissiun d'indemnisaziun e dal represchentant independent dal dretg da votar;
- b. disposiziuns statutaras tenor l'artitgel 626 alinea 2 DO;
- c. disposiziuns statutaras e votaziuns tenor las disposiziuns dals artitgels 732–735d DO.

²⁷⁰ Aboli tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BBl 2008 8411).

²⁷¹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (l. revisiun da la LPP), cun effect dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

²⁷² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (l. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

²⁷³ Integrà tras la cifra 10 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (dretg d'aczias), en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2020 4005; 2022 109; BBl 2017 399).

²⁷⁴ SR 220

² Ellas ston votar en l'interess da lur personas assicuradas. L'interess da las personas assicuradas vala sco mantegni, sch'il cumportament da votaziun serva a la prosperitad duraivla da l'instituziun da provediment.

³ Ellas dastgan s'abstegnair da la vusch, sche quai correspunda a l'interess da las personas assicuradas.

⁴ L'organ suprem da l'instituziun da provediment sto fixar en in reglament ils princips che circumscrivan pli detagliadamain l'interess da las personas assicuradas en connex cun l'exercizi dal dretg da votar.

Art. 71b²⁷⁵ Rapport e trasparenza davart l'obligaziun da votar

¹ Almain ina giada per onn ston las instituziuns da provediment infurmar lur personas assicuradas en in rapport resumativ davart la moda e maniera, co ch'ellas han adempli lur obligaziun da votar sco acziunaria.

² Sch'ellas na suondan betg las propostas dal cussegl d'administraziun da la societad anonima u sch'ellas s'abstegnan da la vusch, ston ellas declerar detagliadamain lur cumportament da votaziun en il rapport.

Art. 72 Finanziaziun da l'instituziun auxiliara

¹ L'instituziun auxiliara sto vegnir finanziada tenor il princip da la bilantschaziun en cassa serrada, uschenavant ch'ella surpiglia senza la cuvrida da las ristgas.

² Ils custs che resultan tenor l'artitgel 12 a l'instituziun auxiliara vegnan surpigliads dal fond da garanzia tenor l'artitgel 56 alinea 1 litera b.

³ Ils custs ch'èn resultads a l'instituziun auxiliara per sia activitad tenor l'artitgel 60 alinea 2 da questa lescha sco er tenor l'artitgel 4 alinea 2 LFLP²⁷⁶, che na pon betg vegnir adossads al chaschunader, vegnan surpigliads dal fond da garanzia.²⁷⁷

²⁷⁵ Integrà tras la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (dretg d'acziun), en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2020 4005; 2022 109; BBI 2017 399).

²⁷⁶ SR 831.42

²⁷⁷ Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la libra circulaziun (AS 1994 2386; BBI 1992 III 533). Versiun tenor la cifra 1 da la LF dals 21 da zer. 1996, en vigur dapi il 1. da schan. 1997 (AS 1996 3067; BBI 1996 I 564 580).

2. titel²⁷⁸**Finanziaziun d'instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public manadas tenor il sistem da la chapitalisaziun parziala****Art. 72a** Sistem da la chapitalisaziun parziala

¹ Instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public che n'adempleschan – il mument che la midada dals 17 da december 2010 entra en vigur – betg las pretendiuns da la chapitalisaziun cumpletta e per las qualas exista ina garanzia statala tenor l'artitgel 72c pon – cun l'approvaziun da l'autoritad da surveglianza – divergiar dal princip da la chapitalisaziun cumpletta (sistem da la chapitalisaziun parziala), sch'igl è avant maun in plan da finanziaziun che garantescha a lunga vista lur equiliber finanziel. Il plan da finanziaziun sto garantir en spezial che:

- a. las obligaziuns envers las persunas pensiunadas sajan cuvridas cumplainmain;
- b.²⁷⁹ ils grads da cuvrida da partenza na vegnian betg sutpassads per tut las obligaziuns da l'instituziun da provediment sco er per sias obligaziuns envers las persunas assicuradas activas, e quai fin a la midada al sistem da la chapitalisaziun cumpletta;
- c.²⁸⁰ igl existia ina grad da cuvrida d'almain 80 pertschient per tut las obligaziuns envers persunas pensiunadas sco er envers persunas assicuradas activas;
- d. augments futurs da las prestaziuns vegnian financiads a 100 pertschient tenor la procedura da chapitalisaziun.

² L'autoritad da surveglianza controllescha il plan da finanziaziun ed approvescha che l'instituziun da provediment vegnia manada vinavant tenor il sistem da la chapitalisaziun parziala. Ella procura ch'il plan da finanziaziun prevesia ch'ils grads da cuvrida existents vegnian observads.

³ Las instituziuns da provediment pon prevoir ina reserva da fluctuaziuns en la repartiziun, sch'ina midada da la structura dal dumber da persunas assicuradas è previsibla.

⁴ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart la calculaziun dals meds finansials libers. El po fixar ch'i n'existia nagin dretg proporziunal sin la reserva da fluctuaziuns en la repartiziun en cas d'ina liquidaziun parziala.

²⁷⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 2010 (finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3385; BB1 2008 8411).

²⁷⁹ Guardar er disp. trans. da la midada dals 17 da dec. 2010 a la fin dal text.

²⁸⁰ Guardar er disp. trans. da la midada dals 17 da dec. 2010 a la fin dal text.

Art. 72b Grads da cuvrida da partenza

¹ Sco grads da cuvrida da partenza valan ils grads da cuvrida il mument che la midada dals 17 da december 2010 entra en vigur.

² Tar la calculaziun dals grads da cuvrida da partenza sto il chapital da garanzia ch'è necessari per pajar las rentas che ston vegnir pajadas, vegnir resguardà cumplainamain.

³ Tar la calculaziun dals grads da cuvrida da partenza dastgan reservas en cas da midadas da la valur e reservas da fluctuaziuns en la repartiziun vegnir deducidas da la facultad da provediment.

Art. 72c Garanzia statala

¹ Ina garanzia statala è avant maun, sche la corporaziun da dretg public garantescha la cuvrida per las suandantas prestaziuns da l'instituziun da provediment, uschenavant che quellas n'èn betg finanziadas cumplainamain pervia dals grads da cuvrida da partenza tenor l'artitgel 72a alinea 1 litera b:

- a. prestaziuns da vegliadetgna, da ristga e d'extrada;
- b. prestaziuns d'extrada envers il dumber da persunas assicuradas che sortan en cas d'ina liquidaziun parziala;
- c. deficits en chaussas tecnicas d'assicuranza che resultan tar il dumber da persunas assicuradas restantas en consequenza d'ina liquidaziun parziala.

² Ina garanzia statala vala er per obligaziuns envers dumbers da persunas assicuradas che s'affilieschan posteriuramain a l'instituziun da provediment.

Art. 72d Controlla tras l'expert per il provediment professiunal

L'instituziun da provediment sto laschar controllar periodicamain tras l'expert per il provediment professiunal, sche ses equiliber finanziel è garanti a lunga vista cun il sistem da la chapitalisaziun parziala e sch'il plan da finanziaziun tenor l'artitgel 72a alinea 1 vegn observà.

Art. 72e Grads da cuvrida pli bass ch'ils grads da cuvrida da la partenza

Sch'in grad da cuvrida da partenza tenor l'artitgel 72a alinea 1 litera b vegn sutpassà, sto l'instituziun da provediment prender mesiras tenor ils artitgels 65c–65e.

Art. 72f Midada al sistem da la chapitalisaziun cumpletta

¹ La finanziaziun da las instituziuns da provediment sa drizza tenor ils artitgels 65–72, uschespert che talas adempleschan lur pretensiuns.

² La garanzia statala po vegnir abolida da la corporaziun da dretg public, sche l'instituziun da provediment ademplescha las pretensiuns da la chapitalisaziun cumpletta ed ha avunda reservas en cas da midadas da la valur.

Art. 72g Rapport dal Cussegl federal

Il Cussegl federal sutmetta a l'Assamblea federala mintga 10 onns in rapport davart la situaziun finanziaria da las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public, en spezial davart la relaziun tranter las obligaziuns e la facultad da provediment.

5. part Giurisdicziun e disposiziuns penalas**1. titel** Giurisdicziun**Art. 73** Dispitas e pretensiuns da responsabladad²⁸¹

¹ Mintga chantun designescha ina dretgira che decida sco ultima istanza chantunala davart dispitas tranter instituziuns da provediment, patruns e persunas che han il dretg sin prestaziuns. La dretgira decida er davart:

- a. dispitas cun instituziuns che garanteschon il mantegniment dal provediment en il senn da l'artitgel 4 alinea 1 e 26 alinea 1 LFLP²⁸²;
- b. dispitas che resultan cun instituziuns tras l'applicaziun da l'artitgel 82 alinea 2;
- c. pretensiuns da responsabladad tenor l'artitgel 52;
- d. il regress tenor l'artitgel 56a alinea 1.²⁸³

² Ils chantuns prevesan ina procedura simpla, svelta e per regla gratuita; il derschader constatescha d'uffizi ils fatgs.

³ La dretgira cumpetenta è la dretgira al domicil u a la sedia da la persuna accusada en Svizra u il lieu dal manaschi, dal qual la persuna assicurada è vegnida engaschada.

⁴ ...²⁸⁴

Art. 74²⁸⁵ Particularitads da la giurisdicziun

¹ Cunter las disposiziuns da l'autorità da surveglianza poi vegnir fatg recurs tar il Tribunal administrativ federal.

² La procedura da recurs cunter disposiziuns sa basond sin l'artitgel 62 alinea 1 litera e è gratuita per las persunas assicuradas, nun ch'ellas hajan agi da nunponderadamain u da levsenn.

²⁸¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigor dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

²⁸² SR 831.42

²⁸³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigor dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

²⁸⁴ Aboli tras la cifra 109 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, cun effect dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197; BBl 2001 4202).

²⁸⁵ Versiun tenor la cifra I 14 da l'O da l'AF dals 20 da dec. 2006 davart l'adattaziun da decrets a las disposiziuns da la LTF e da la LTAF, en vigor dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 5599; BBl 2006 7759).

³ In recurs cunter ina disposiziun da l'autorità da surveglianza ha mo in effect suspensiv, sch'il Tribunal administrativ federal decretescha quel sin dumonda d'ina partida.²⁸⁶

⁴ Cunter decisiuns dal Tribunal administrativ federal en il sector dal provediment professiunal ha la cumissiun da surveglianza suprema il dretg da far recurs tar il Tribunal federal.²⁸⁷

2. titel Disposiziuns penalas

Art. 75²⁸⁸ Surpassaments

Uschenavant ch'i n'è betg avant maun in malfatg ch'è smanatschà cun in chasti pli sever tenor il Cudesch penal²⁸⁹, vegn chastià cun ina multa, tgi che fa il suandant:

- a. violescha l'obligaziun da dar infurmaziuns, dond sapientivamain infurmaziuns faussas ubain refusond da dar infurmaziuns;
- b. s'oppona ad ina controlla ordinada da l'autorità cumpetenta u impedescha ina tala en outra moda;
- c. n'emplenescha betg ils formulars necessaris u als emplenescha en ina moda che na correspunda betg a la vardad.

Art. 76²⁹⁰ Delicts

¹ Uschenavant ch'i n'è betg avant maun in malfatg ch'è smanatschà cun in chasti pli sever tenor il Cudesch penal²⁹¹, vegn chastià cun in chasti pecuniar, tgi che fa il suandant:

- a. obtegna – tras indicaziuns faussas u incumpletas u en outra moda – per sazez u per in auter ina prestaziun da l'instituziun da provediment u dal fond da garanzia, da la quala el n'ha nagin dretg;
- b. sa retira – tras indicaziuns faussas u incumpletas u en outra moda – da l'obligaziun da pajar contribuziuns ad ina instituziun da provediment u al fond da garanzia;
- c. deducescha sco patrun contribuziuns dal salari d'in lavurant e na dovra betg las contribuziuns per l'intent previs;

²⁸⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

²⁸⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 19 da mars 2010 (refurma structurala), en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3393; BBI 2007 5669).

²⁸⁸ Versiun tenor la cifra I 11 da la LF dals 17 da dec. 2021 davart l'adattaziun dal dretg penal accessoric al nov dretg da sancziuns, en vigur dapi il 1. da fan. 2023 (AS 2023 254; BBI 2018 2827).

²⁸⁹ SR 311.0

²⁹⁰ Versiun tenor la cifra II da la LF dals 17 da dec. 2021 davart l'adattaziun dal dretg penal accessoric al nov dretg da sancziuns, en vigur dapi il 1. da fan. 2023 (AS 2023 254; BBI 2018 2827).

²⁹¹ SR 311.0

- d. violescha l'obligaziun da discreziun u surdovra, exequind questa lescha, sia posiziun sco organ u sco funcziunari per dischavantatg da terzas persunas u per ses agen avantatg;
- e. violescha – sco possessur u commember d'in post da revisiun u sco expert renconuschì per il provediment professiunal – gravantamain las obligaziuns tenor ils artitgels 52c e 52e;
- f. fa sin agen quint affars inadmissibels, cuntrafa a l'obligaziun da trasparenza cun far indicaziuns nunvairas u incumpletas u cun agir en outra moda gravantamain cunter ils interess da l'instituziun da provediment;
- g. na declera betg u tegna per sai avantatgs da facultad u retrocessiuns che stattan en connex cun l'administraziun da la facultad, premess che quels na sajan betg quantifitgads explicitamain sco indemnisaziun en il contract d'administraziun da la facultad; u
- h. violescha – sco commember da l'organ suprem u sco persuna ch'è incumbensada cun la gestiun d'ina instituziun da provediment suttamessa als artitgels 71a e 71b – l'obligaziun da votar u l'obligaziun da trasparenza tenor quests artitgels.

² Sch'il delinquent prenda mo en cumpra la pussaivladad da realisar in malfatg tenor l'aleina 1 litera h, na po el betg vegnir chastià tenor questa disposiziun.

Art. 77 Cuntravenziuns commessas en la gestiun d'ina interpresa

¹ Sch'ina cuntravenziun vegn commessa cun procurar las fatschentas d'ina persuna giuridica, d'ina societad collectiva u commanditara, d'ina firma singula u d'ina collectividad senza personalitad giuridica u uschiglio cun exequir fatschentas u servetschs per in'otra persuna, vegnan las disposiziuns penalas applitgadas sin quellas persunas natiralas che han commess il malfatg.

² Il schef da l'interpresa, il patrun, il mandant u il represchentà che tralascha intenziunadamain u per negligentscha, violond in'obligaziun giuridica, d'impedir ina cuntravenziun dal subordinà, dal mandatari u dal represchentant u d'eliminar ils effects da questa cuntravenziun, è suttamess a las disposiziuns penalas che valan per il delinquent che agescha correspondentamain.

³ Sch'il schef da l'interpresa u il patrun, l'incumbensader u il represchentà è ina persuna giuridica, ina societad collectiva u commanditara, ina firma singula u ina totalitad da persunas senza personalitad giuridica, vegn l'aleina 2 applitgà sin ils organs culpaivels, sin ils commembers dals organs, sin ils associads directivs, sin las persunas effectivamain directivas u sin ils liquidaturs.

⁴ Sch'ina multa da maximalmain 4000 francs vegn en consideraziun e sche l'investigaziun da las persunas chastiablas tenor ils alineas 1–3 pretendess mesiras d'inquisiziun che fissan sproporziunadas en vista al chasti scadi, poi vegnir desisti da perseguitar questas persunas, ed empè dad ellas po la persuna giuridica, la societad collectiva u commanditara u la firma singula vegnir sentenziada da pajar la multa.²⁹²

²⁹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

Art. 78²⁹³ Persecuziun e giudicament

La persecuziun ed il giudicament èn chausa dals chantuns.

Art. 79 Cuntravenziuns administrativas

¹ Tgi che n'ademplescha betg a temp util ad ina disposiziun da l'autorità da surveglianza cumpetenta, malgrà ch'el è vegnì admonì e rendì attent a la smanatscha da chasti tenor quest artitgel, vegn chastià da l'autorità da surveglianza cun ina multa disciplinara da fin 4000 francs.²⁹⁴ En cas da violaziuns da l'urden da pouca impurtanza po vegnir pronunzià in avertiment.

² Cunter las disposiziuns da multa poi vegnir fatg recurs tar il Tribunal administrativ federal.²⁹⁵

6. part**Dimensiun da las prestaziuns, dretg fiscal e disposiziuns spezialas²⁹⁶****1. titel Dimensiun da las prestaziuns²⁹⁷****Art. 79a²⁹⁸** Champ d'applicaziun

Las disposiziuns da quest titel valan per tut las relaziuns da provediment, independentamain dal fatg sche l'instituziun da provediment è inscritta en il register dal provediment professiunal u betg.

Art. 79b²⁹⁹ Acquist

¹ L'instituziun da provediment dastga pussibilitar l'acquist fin maximalmain a l'utez-za da las prestaziuns reglamentaras.

² Il Cussegl federal regla ils cas da quellas personas che n'han anc mai appartegnì ad ina instituziun da provediment il mument ch'ellas han fatg valair la pussaivladad da l'acquist.

²⁹³ Versiun tenor la cifra II 29 da l'aggiunta 1 dal Cudesch da procedura penala dals 5 d'oct. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS **2010** 1881; BBl **2006** 1085).

²⁹⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBl **2000** 2637).

²⁹⁵ Versiun tenor la cifra 109 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS **2006** 2197; BBl **2001** 4202).

²⁹⁶ Versiun tenor la cifra I 10 da la LF dals 19 da mars 1999 davart il program da stabilisaziun 1998, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS **1999** 2374; BBl **1999** 4).

²⁹⁷ Versiun tenor la cifra I 10 da la LF dals 19 da mars 1999 davart il program da stabilisaziun 1998, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS **1999** 2374; BBl **1999** 4).

²⁹⁸ Integrà tras la cifra I 10 da la LF dals 19 da mars 1999 davart il program da stabilisaziun 1998 (AS **1999** 2374; BBl **1999** 4). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2006 (AS **2004** 1677; BBl **2000** 2637).

²⁹⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2006 (AS **2004** 1677; BBl **2000** 2637).

³ Sch'i èn vegnids fatgs acquists, na dastgan las prestaziuns che resultan betg vegnir retratgas dal provediment en furma da chapital entaifer ils 3 onns sequents. Sch'i èn vegnidas fatgas retratgas anticipadas per la promoziun da la proprietad d'abitaziuns, dastgan acquists facultativs vegnir fatgs pir, cur che las retratgas anticipadas èn pajadas enavos.

⁴ Ils reacquists en cas da divorzi u da schliaziun giudiziala d'in partenadi registrà tenor l'artitgel 22c LFLP³⁰⁰ èn exceptads da la limitaziun.³⁰¹

Art. 79^{c302} Salari assicurabel ed entradas assicurablas

Il salari dals lavurants ch'è assicurabel tenor il reglament da l'instituziun da provediment u las entradas assicurablas da las personas cun activitad da gudogn independenta è limità a diesch giadas l'import maximal tenor l'artitgel 8 alinea 1.

2. titel Tractament fiscal dal provediment³⁰³

Art. 80 Instituziuns da provediment

¹ Las disposiziuns da quest titel valan er per las instituziuns da provediment che n'èn betg inscrites en il register dal provediment professiunal.

² Las instituziuns da provediment dal dretg public e dal dretg privat che han ina personalitad giuridica èn, uschenavant che lur entradas e valurs da facultad servan exclusivamain al provediment professiunal, deliberadas da las taglias directas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas e da las taglias sin iertas e sin donaziuns dals chantuns e da las vischnancas.

³ Immobiglias dastgan vegnir engrevgiadas tras taglias funsilas, en spezial tras taglias sin immobiglias da la valor brutta da l'immobiglia e tras taglias sin midada da proprietad.

⁴ Plivalurs da la vendita d'immobiglias dastgan vegnir engrevgiadas ubain tras la taglia sin il gudogn generala ubain tras ina taglia speziala sin il gudogn tras la vendita da bains immobigliars. En cas da fusiuns e da repartiziuns d'instituziuns da provediment na dastgan vegnir incassadas naginas taglias sin il gudogn.

³⁰⁰ SR **831.42**. Oz: art. 22d LFLP.

³⁰¹ Integrà tras l'art. 37 cifra 3 da la Lescha da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS **2005** 5269; BBl **2003** 3789).

³⁰² Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2006 (AS **2004** 1677; BBl **2000** 2637).

³⁰³ Integrà tras la cifra I 10 da la LF dals 19 da mars 1999 davart il program da stabilisaziun 1998, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS **1999** 2374; BBl **1999** 4).

Art. 81 Deducziun da las contribuziuns

¹ Las contribuziuns dals patruns a l'instituziun da provediment ed ils apports a las reservas da las contribuziuns dal patrun, inclusiv tals tenor l'artitgel 65e, valan tar las taglias directas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas sco custs da fatschenta.³⁰⁴

² Las contribuziuns ch'ils lavurants e las persunas cun activitad da gudogn independenta pajan tenor lescha u tenor disposiziuns reglamentaras ad instituziuns da provediment, èn deduciblas tar las taglias directas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas.

³ Per il lavurant assicurà ston las contribuziuns che vegnan deducidas dal salari, vegnir inditgadas en l'attest da salari; autras contribuziuns ston vegnir attestadas da las instituziuns da provediment.

Art. 81a³⁰⁵ Deducziun da la contribuziun da las persunas pensiunadas

La contribuziun da las persunas pensiunadas per eliminar ina sutgaranzia tenor l'artitgel 65d alinea 3 litera b è deducibla tar las taglias directas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas.

Art. 82³⁰⁶ Eguatad d'autras furmas da provediment

¹ Lavurants e persunas cun activitad da gudogn independenta pon er deducir contribuziuns per ulteriuras furmas da provediment reconuschidas che servan unicamain ed irrevocablamain al provediment professiunal. Sco talas furmas da provediment valan:

- a. il provediment individual lià tar instituziuns d'assicuranza;
- b. il provediment individual lià tar fundaziuns bancaras.

² Il Cussegl federal fixescha en collavuraziun cun ils chantuns il dretg da far deducziuns per contribuziuns tenor l'alinea 1.

³ El regla ils detagls da las furmas da provediment reconuschidas, en spezial define-scha el il circul e la successiun dals beneficiaris. El fixescha, quant enavant ch'il titular dal provediment po midar la successiun dals beneficiaris e designar pli detagliadamain lur pretensiuns; il titular dal provediment sto formular sias disposiziuns en scrit.

⁴ Ils beneficiaris d'ina furma da provediment reconuschida han in agen dretg sin la prestaziun che vegn attribuida ad els tras questa furma da provediment. L'instituziun d'assicuranza u la fundaziun bancara paja questa prestaziun als beneficiaris.

³⁰⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 4635; BBI 2003 6399).

³⁰⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 4635; BBI 2003 6399).

³⁰⁶ Versiun tenor la cifra 2 da l'agiunta da la LF dals 18 da dec. 2020 (dretg d'ierta), en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2021 312; BBI 2018 5813).

Art. 83 Taxaziun da prestaziuns

Las prestaziuns d'instituziuns da provediment e da furmas da provediment tenor ils artitgels 80 ed 82 pon vegnir suttemessas cumplainamain a las taglias directas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas sco entradas.

Art. 83a³⁰⁷ Tractament fiscal da la promoziun da la proprietad d'abitaziuns

¹ La retratga anticipada ed il retgav obtegnì da la realisaziun dal pegn dal dabun da provediment èn suttemess a la taglia sco prestaziun da chapital dal provediment.

² En cas ch'ìls daners da la retratga anticipada u dal retgav da la realisaziun dal pegn vegnan puspè pajads en, po il pajataglia pretender da survegnir enavos las taglias ch'el ha pajà sin l'import ch'el ha obtegnì tar la retratga anticipada u tar la realisaziun dal pegn. Tals rembursaments na dastgan betg vegnir deducids per eruir las entradas suttemessas a la taglia.

³ Il dretg da survegnir enavos las taglias pajadas extingua 3 onns suenter ch'ìls daners obtegnids da la retratga anticipada u da la realisaziun dal pegn èn puspè vegnids pajads en ad ina instituziun dal provediment professional.

⁴ Tut las acziuns tenor ils alineas 1–3 ston vegnir communitgadas da l'instituziun da provediment correspondent a l'Administraziun federala da taglia senza intimaziun da sia vart.

⁵ Las disposiziuns da quest artitgel valan per las taglias directas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas.

Art. 84 Pretensiuns che derivan dal provediment

Avant ch'ellas ston vegnir pajadas èn las pretensiuns or d'instituziuns da provediment ed or da furmas da provediment tenor ils artitgels 80 ed 82 deliberadas da las taglias directas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas.

3. titel Disposiziuns spezialas³⁰⁸**Art. 85** Cumissiun federala per il provediment professional

¹ Il Cussegl federal nominescha ina cumissiun federala per il provediment professional cun maximalmain 21 commembers. Ella sa cumpona da represchentants da la Confederaziun e dals chantuns sco er, maioritarmain, da represchentants dals patruns, dals lavurants e da las instituziuns da provediment.

² La cumissiun dat il parairi al Cussegl federal en quai che pertutga dumondas da la realisaziun e da l'ulteriur svilup dal provediment professional.

³⁰⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 17 da dec. 1993 davart la promoziun da la proprietad d'abitaziuns cun meds dal provediment professional, en vigur dapi il 1. da schan. 1995 (AS 1994 2372; BB1 1992 VI 237).

³⁰⁸ Oriundamain: segund titel.

Art. 85a³⁰⁹ Elavuraziun da datas personalas

¹ Ils organs ch'èn incumbensads da realisar ubain da controllar u da survegliar la realisaziun da questa lescha èn autorisads d'elavurar u da laschar elavurar las datas personalas, inclusiv datas personalas spezialmain sensibilas, ch'els dovràn per ademplir las incumbensas confidadas ad els tenor questa lescha, en spezial per:³¹⁰

- a. calcular ed incassar las contribuziuns d'assicuranza;
- b. giuditgar dretgs da prestaziuns sco er calcular, garantir e coordinar talas cun prestaziuns d'autras assicuranzas socialas;
- c. far valair il dretg da prender regress sin ina terza persuna responsabla;
- d. exequir la surveglianza davart la realisaziun da questa lescha;
- e. far statisticas;
- f.³¹¹ attribuir u verifitgar il numer da la AVS.

² Per ademplir questas incumbensas èn els ultra da quai autorisads d'elavurar u da laschar elavurar datas personalas, che permettàn en spezial da giuditgar la sanadad, la grevezza da la suffrientscha fisica u psichica, ils basegns e la situaziun economica da la persuna assicurada.³¹²

Art. 85b³¹³ Invista da las actas

¹ Sch'ìls interess privats predominants restan garantids, han il dretg da prender invista da las actas:

- a. la persuna assicurada, per las datas che concèrnan ella sezza;
- b. persunas che han in dretg u in'obligaziun tenor questa lescha, per quellas datas ch'èn necessarias per far valair il dretg u per ademplir l'obligaziun;
- c. persunas ed instituziuns, a las qualas stat a disposiziun in med legal cunter ina disposiziun decretada sin basa da questa lescha, per las datas ch'èn necessarias per exequir quest dretg;
- d. autoritads ch'èn cumpetentas per recurs cunter disposiziuns decretadas sin basa da questa lescha, per las datas ch'èn necessarias per ademplir questa incumbensa;
- e. la persuna responsabla e ses assicurader, per las datas ch'èn necessarias per giuditgar in dretg dal provediment professiunal da prender regress.

³⁰⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 23 da zer. 2000, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2689; BBI 2000 255).

³¹⁰ Versiun tenor la cifra II 81 da l'aggiunta I da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecciun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

³¹¹ Integrà tras la cifra 9 da l'aggiunta da la LF dals 23 da zer. 2006 (nov numer d'assicuranza da la AVS), en vigur dapi il 1. da dec. 2007 (AS 2007 5259; BBI 2006 501).

³¹² Integrà tras la cifra II 81 da l'aggiunta I da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecciun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

³¹³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 23 da zer. 2000, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2689; BBI 2000 255).

² Sch'i sa tracta da datas da sanadad che pudessan avair consequenzas negativas per la sanadad da la persuna che ha il dretg da prender invista, en cas ch'ellas vegnan rendidas enconuschentas, poi vegnir pretendi da questa persuna ch'ella designeschia in medi che renda enconuschent questas datas ed ella.

Art. 86³¹⁴ Obligaziun da discreziun

Persunas ch'èn incumbensadas da realisar sco er da controllar u da survegliar la realisaziun da questa lescha, ston mantegnair discreziun envers terzas persunas.

Art. 86a³¹⁵ Communicaziun da las datas

¹ Sche nagins interess privats predominants n'impedeschan quai, dastgan vegnir communitgadas datas en il cas singul e sin ina dumonda en scrit e motivada:

- a. a las autoritads d'agid social, sch'ellas èn necessarias per determinar, midar u pretender enavos prestaziuns respectivamain per impedir retratgas betg giustifitgadas;
- abis.³¹⁶ al post spezialisà designà dal dretg chantunal (art. 40), sch'ellas èn necessarias per incassar pajaments da mantegniment betg pajads u per segirar pajaments da mantegniment futurs;
- b. a las dretgiras civilas, sch'ellas èn necessarias per giuditgar ina disputa da dretg da famiglia u d'ierta;
- c. a las dretgiras penalas ed autoritads d'inquisiziun penala, sch'ellas èn necessarias per sclerir in crim u in delict;
- d. als uffizis da scussiu, tenor ils artitgels 91, 163 e 222 da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889³¹⁷ davart la scussiu ed il concurs;
- e. a las autoritads da taglia, sch'ellas sa refereschan al pajament da prestaziuns dal provediment professiunal e sch'ellas èn necessarias per applitgar las leschas da taglia;
- f.³¹⁸ a las las autoritads per la protecziun d'uffants e da creschids tenor l'artitgel 448 alinea 4 CCS³¹⁹;
- g.³²⁰ ...

³¹⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 23 da zer. 2000, en vigor dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2689; BBl 2000 255).

³¹⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 23 da zer. 2000, en vigor dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2689; BBl 2000 255).

³¹⁶ Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 20 da mars 2015 (mantegniment dals uffants), en vigor dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2015 4299 5017, 2020 5; BBl 2014 529).

³¹⁷ SR 281.1

³¹⁸ Integrà tras la cifra 27 da l'aggiunta da la LF dals 19 da dec. 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg d'uffants), en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2011 725; BBl 2006 7001).

³¹⁹ SR 210

³²⁰ Integrà tras la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 23 da dec. 2011 (AS 2012 3745; BBl 2007 5037, 2010 7841). Aboli tras la cifra II 16 da l'aggiunta da la LF dals

² Sche nagins interess privats predominants n'impedeschan quai, dastgan vegnir communitgadas datas:

- a. ad auters organs ch'èn incumbensads da realisar sco er da controllar u da survegliar la realisaziun da questa lescha, sch'ellas èn necessarias per ademplir las incumbensas surdadas ad els tras questa lescha;
- b. ad organs d'ina outra assicuranza sociala, sch'ina obligaziun da render enconuschentas questas datas resulta tras ina lescha federala;
- b^{bis}.³²¹ ad organs d'ina outra assicuranza sociala per attribuir u per verifitgar il numer da la AVS;
- c. a las autoritads cumpetentas per la taglia a la funtauna, tenor ils artitgels 88 e 100 da la Lescha federala dals 14 da december 1990³²² davart la taglia federala directa sco er tenor las disposiziuns chantunalas respectivas;
- d. als organs da la statistica federala, tenor la Lescha da statistica dals 9 d'october 1992³²³;
- e. a las autoritads d'inquisiziun penala, sche la denunzia u l'impediment d'in crim pretenda quai;
- f.³²⁴ a l'uffizi da la AI per la registraziun tempriva tenor l'artitgel 3b LAI³²⁵ u en il rom da la collavuraziun interinstituziunala tenor l'artitgel 68bis LAI ed a las instituziuns d'assicuranza privatas tenor l'artitgel 68bis alinea 1 litera b LAI;
- g.³²⁶ al Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun (SIC) u als organs da segirezza dals chantuns per mauns dal SIC, sch'igl è avant maun ina smanatscha concreta per la segirezza interna u externa tenor l'artitgel 19 alinea 2 da la Lescha federala dals 25 da settember 2015³²⁷ davart il servetsch d'infurmaziun.

³ Las datas dastgan er vegnir communitgadas a l'autoridad da taglia responsabla en il rom da la procedura d'annunzia tenor l'artitgel 19 da la Lescha federala dals 13 d'october 1965³²⁸ davart la taglia anticipada.

⁴ Las datas ch'èn d'interess general e che sa referesch a l'applicaziun da questa lescha, dastgan vegnir publitgadas. L'anonimitad da las persunas assicuradas sto restar garantida.

25 da sett. 2015 davart il servetsch d'infurmaziun, cun effect dapi il 1. da sett. 2017 (AS 2017 4095; BBI 2014 2105).

³²¹ Integrà tras la cifra 9 da l'aggiunta da la LF dals 23 da zer. 2006 (nov numer d'assicuranza da la AVS), en vigur dapi il 1. da dec. 2007 (AS 2007 5259; BBI 2006 501).

³²² SR 642.11

³²³ SR 431.01

³²⁴ Integrà tras la cifra 5 da l'aggiunta da la LF dals 6 d'oct. 2006 (5. revisiun da la AI), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5129; BBI 2005 4459).

³²⁵ SR 831.20

³²⁶ Integrà tras la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 23 da dec. 2011 (AS 2012 3745; BBI 2007 5037, 2010 7841). Versiun tenor la cifra II 16 da l'aggiunta da la LF dals 25 da sett. 2015 davart il servetsch d'infurmaziun, en vigur dapi il 1. da sett. 2017 (AS 2017 4095; BBI 2014 2105).

³²⁷ SR 121

³²⁸ SR 642.21

⁵ En ils ulteriurs cas dastgan datas vegnir communitgadas a terzas personas sco suonda:

- a. datas che na sa refereschan betg a personas, sche la communicaziun corre-sponda ad in interess predominant;
- b. datas da personas, sche la persona pertutgada ha dà ses consentiment en scrit en il cas singul u, sch'i n'è betg pussaivel d'obtegnair il consentiment, sch'i dastga vegnir premiss tenor las circumstanzas che lur communicaziun saja en l'interess da la persona assicurada.

⁶ I dastgan vegnir communitgadas mo las datas ch'èn necessarias per l'intent che stat en dumonda.

⁷ Il Cussegl federal regla las modalitads da la communicaziun e da l'infurmaziun da la persona pertutgada.

⁸ Per regla vegnan las datas communitgadas en scrit e gratuitamain. Il Cussegl federal po prevair l'incassament d'ina taxa, sch'i ston vegnir fatgas lavurs che dovran spezialmain bler temp.

Art. 86b³²⁹ Infurmaziun da las personas assicuradas

¹ L'instituziun da provediment sto infurmar annualmain sias personas assicuradas en furma adattada davart:

- a. ils dretgs da prestaziuns, il salari coordinà, la tariffa da contribuziun ed il dabun da vegliadetgna;
- b. l'organisaziun e la finanziaziun;
- c. ils commembers da l'organ paritetic tenor l'artitgel 51;
- d.³³⁰ l'exercizi da l'obligaziun da votar sco acziunaria tenor l'artitgel 71b.

² Sin dumonda sto vegnir consegnà il quint annual ed il rapport annual a las personas assicuradas. Medemamain sto l'instituziun da provediment dar ad ellas sin dumonda infurmaziuns davart il retgav da chapital, davart l'andament da las ristgas tecnicas d'assicuranza, davart ils custs d'administraziun, davart la calculaziun dal chapital da garanzia, davart la constituziun da reservas, davart il grad da cuvrida sco er davart ils princips d'exercitar l'obligaziun da votar sco acziunaria (art. 71a).³³¹

³ Instituziuns collectivias e cuminaivlas ston orientar l'organ paritetic sin dumonda davart contribuziuns che ston anc vegnir pajadas dal patrun. L'instituziun da provediment sto orientar da sai anora l'organ paritetic, sche contribuziuns reglamentaras n'èn betg anc vegnidas transferidas entaifer 3 mais suenter il termin da pajament fixà.

³²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), al. 2 en vigur dapi il 1. d'avr. 2004, las ulteriuras disposiziuns dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBl 2000 2637).

³³⁰ Integrà tras la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (dretg d'aczias), en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2020 4005; 2022 109; BBl 2017 399).

³³¹ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (dretg d'aczias), en vigur dapi il 1. da schan. 2023 (AS 2020 4005; 2022 109; BBl 2017 399).

⁴ L'artitgel 75 è applitgabel.

Art. 87³³² Agid uffizial ed administrativ

¹ Las autoritads administrativas e las autoritads da la giurisdicziun da la Confederaziun, dals chantuns, dals districts, dals circuls e da las vischnancas sco er ils organs da las autras assicuranzas socialas communitgeschan als organs ch'èn incumbensads da realisar questa lescha – sin dumonda en scrit e motivada – en il cas singul gratuitamain quellas datas ch'èn necessarias per:

- a. controllar l'affiliaziun dal patrun;
- b. fixar, midar u pretender enavos prestaziuns;
- c. impedir retratgas betg giustifitgadas;
- d. fixar ed incassar las contribuziuns;
- e. prender regress sin terzas personas responsablas.

² Sch'ina instituziun da provediment vegn a savair en il rom da sias funcziuns ch'ina persuna assicurada retira prestaziuns nungustifitgadas, po ella infurmar ils organs da l'assicuranza sociala pertutgada davart quest fatg.³³³

Art. 88³³⁴ Annunzia da prestaziuns retratgas nungustifitgadain

Sche las instituziuns da provediment constateschan en il rom da l'execuziun da lur incumbensas ch'ina persuna ha retratg nungustifitgadain prestaziuns, èn ellas autorisadas d'annunziar quai als organs da l'assicuranza sociala pertutgada sco er als organs da l'instituziun da provediment pertutgada.

Art. 89³³⁵

³³² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 23 da zer. 2000, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2689; BBI 2000 255).

³³³ Integrà tras la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (ulteriur svilup da la AI), en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2021 705; BBI 2017 2535).

³³⁴ Versiun tenor la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 2020 (ulteriur svilup da la AI), en vigur dapi il 1. da schan. 2022 (AS 2021 705; BBI 2017 2535).

³³⁵ Aboli tras la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 9 d'oct. 1992 davart la statistica federala, cun effect dapi il 1. d'avust 1993 (AS 1993 2080; BBI 1992 I 373).

7. part³³⁶ Coordinaziun internaziunala³³⁷

Art. 89a³³⁸ Champ d'applicaziun

¹Per las persunas, per las qualas valan u valevan las prescripziun giuridicas da la segirezza sociala da la Svizra ubain d'in u da plirs stadis commembers da l'Uniu europeica e ch'èn burgaisas da la Svizra u d'in stadi commember da l'Uniu europeica, per fugitivs u per persunas senza naziunalitad cun domicil en Svizra u en in stadi commember da l'Uniu europeica sco er per lur confamigliars e per ils survivents da questas persunas pon vegnir applitgads – areguard las prestaziun en il champ d'applicaziun da questa lescha – ils suandants decrets en la versiun ch'è lianta per la Svizra da l'aggiunta II, secziun A da la Cunvegna dals 21 da zercladur 1999³³⁹ tranter la Confederaziun svizra d'ina vart e l'Uniu europeica e ses stadis commembers da l'autra vart davart la libra circulaziun da persunas (Cunvegna davart la libra circulaziun):

- a. Ordinaziun (CE) nr. 883/2004³⁴⁰;
- b. Ordinaziun (CE) nr. 987/2009³⁴¹;
- c. Ordinaziun (CEE) nr. 1408/71³⁴²;
- d. Ordinaziun (CEE) nr. 574/72³⁴³.

³³⁶ Integrà tras la cifra I 7 da la LF dals 8 d'oct. 1999 tar la Cunvegna tranter la Confederaziun svizra e la Communitad europeica cun ses stadis commembers davart la libra circulaziun da persunas (AS **2002** 701; BBI **1999** 6128). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigor dapi il 1. da schan. 2005 (AS **2004** 1677; BBI **2000** 2637).

³³⁷ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2019, en vigor dapi il 1. da schan. 2021 (AS **2020** 5137; BBI **2018** 1607).

³³⁸ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta dal COF dals 17 da zer. 2016 (extensiu da la Cunvegna davart la libra circulaziun sin la Republica da la Croazia), en vigor dapi il 1. da schan. 2017 (AS **2016** 5233; BBI **2016** 2223).

³³⁹ SR **0.142.112.681**

³⁴⁰ Ordinaziun (CE) nr. 883/2004 dal Parlament europeic e dal Cussegl dals 29 d'avr. 2004 davart la coordinaziun dals sistems da la segirezza sociala (SR **0.831.109.268.1**).

³⁴¹ Ordinaziun (CE) nr. 987/2009 dal Parlament europeic e dal Cussegl dals 16 da sett. 2009 concernent la fixaziun da las modalitads per realisar l'O (CE) nr. 883/2004 davart la coordinaziun dals sistems da la segirezza sociala (SR **0.831.109.268.11**).

³⁴² Ordinaziun (CEE) nr. 1408/71 dal Cussegl dals 14 da zer. 1971 concernent l'applicaziun dals sistems da la segirezza sociala sin ils lavurants, sin las persunas cun activitad da gudogn independenta sco er sin lur famiglias che immigreschan ed emigreschan entaifer la Communitad; mintgamai en la versiun valaivla da la Cunvegna davart la libra circulaziun da persunas (AS **2004** 121, **2008** 4219 4273, **2009** 4831) resp. da la cunvegna revedida da la AECL.

³⁴³ Ordinaziun (CEE) nr. 574/72 dal Cussegl dals 21 da mars 1972 davart l'execuziun da l'O (CEE) nr. 1408/71 concernent l'applicaziun dals sistems da la segirezza sociala sin ils lavurants, sin las persunas cun activitad da gudogn independenta sco er sin lur famiglias che immigreschan ed emigreschan entaifer la Communitad; mintgamai en la versiun valaivla da la Cunvegna davart la libra circulaziun da persunas (AS **2005** 3909, **2008** 4273, **2009** 621 4845) resp. da la cunvegna revedida da la AECL.

² Per persunas, per las qualas valan u valevan las prescripziuns giuridicas da la segirezza sociala da la Svizra, da l'Islanda, dal Liechtenstein u da la Norvegia e ch'èn burgaisas da la Svizra, da l'Islanda, dal Liechtenstein u da la Norvegia u vivan sco fugitivs u sco persunas senza naziunalitad en Svizra u en il territori da l'Islanda, dal Liechtenstein u da la Norvegia, sco er per lur confamigliars e per ils survivents da questas persunas pon vegnir applitgads – areguard las prestaziuns en il champ d'aplicaziun da questa lescha – ils suandants decrets en la versiun ch'è lianta per la Svizra da l'appendix 2 tar l'aggiunta K da la Convenziun dals 4 da schaner 1960³⁴⁴ per la fundaziun da l'Associaziun europeica da commerzi liber (Convenziun da la AECL):

- a. Ordinaziun (CE) nr. 883/2004;
- b. Ordinaziun (CE) nr. 987/2009;
- c. Ordinaziun (CEE) nr. 1408/71;
- d. Ordinaziun (CEE) nr. 574/72.

³ Il Cussegl federal adatta mintgamai ils renviaments als acts giuridics da l'Uniun europeica menziunads en ils alineas 1 e 2, sch'ina adattaziun da l'aggiunta II da la Cunvegna davart la libra circulaziun e da l'appendix 2 tar l'aggiunta K da la Convenziun da la AECL è vegnida concludida.

⁴ Las noziuns «stadis commembers da l'Uniun europeica», «stadis commembers da la Communitad europeica», «stadis da l'Uniun europeica» e «stadis da la Communitad europeica» en la lescha qua avant maun designeschan ils stadis, per ils quals vala la Cunvegna davart la libra circulaziun.

Art. 89b Tractament egual

¹ Persunas che vivan en Svizra u en il territori d'in stadi commember da la Communitad europeica e per las qualas vala l'artitgel 89a alinea 1, han, sche la Cunvegna davart la libra circulaziun³⁴⁵ na prevesa betg insatge auter, ils medems dretgs e las medemas obligaziuns sin basa da questa lescha sco burgais svizzers.

² Persunas che vivan en Svizra, en l'Islanda, en il Liechtenstein u en la Norvegia e per las qualas vala l'artitgel 89a alinea 2, han, sche la Convenziun da la AECL revedida³⁴⁶ na prevesa betg insatge auter, ils medems dretgs e las medemas obligaziuns sin basa da questa lescha sco burgais svizzers.

Art. 89c Scumond da clausulas da domicil

Il dretg sin prestaziuns en daners ch'exista tenor questa lescha na dastga:

- a. sche la Cunvegna davart la libra circulaziun³⁴⁷ na prevesa betg insatge auter, betg vegnir reduci, midà, suspendi, retratg u sequestrà, perquai che la persuna, che ha il dretg sin questas prestaziuns, viva en il territori d'in stadi commember da la Communitad europeica;

³⁴⁴ SR 0.632.31

³⁴⁵ SR 0.142.112.681

³⁴⁶ SR 0.632.31

³⁴⁷ SR 0.142.112.681

- b. sche la Convenziun da la AECL revedida³⁴⁸ na prevesa betg insatge auter, betg vegnir reduci, midà, suspendi, retratg u sequestrà, perquai che la persuna, che ha il dretg sin questas prestaziuns, viva en il territori da l'Islanda, dal Liechtenstein u da la Norvegia.

Art. 89d Calculaziun da las prestaziuns

Las prestaziuns cumpigliadas dal champ d'applicaziun da questa lescha vegnan calculadas exclusivamain sin basa da las disposiziuns da tala.

Art. 89e³⁴⁹ Applitgablada da la LPGA

Ils artitgels 32 alinea 3 e 75a–75c LPGA³⁵⁰ èn applitgabels per il provediment professional.

8. part³⁵¹ **Disposiziuns finalas**

1. titel **Midada da leschas federalas**

Art. 90

Las midadas dal dretg federal vertent sa chattan en l'aggiunta; quella è ina part integrala da questa lescha.

2. titel **Disposiziuns transitoricas**

Art. 91 Garanzia dals dretgs acquistads

Questa lescha na pertutga betg ils dretgs da las personas assicuradas, ch'ellas han acquistà avant che la lescha è entrada en vigur.

Art. 92–94³⁵²

³⁴⁸ SR **0.632.31**

³⁴⁹ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da zer. 2019, en vigur dapi il 1. da schan. 2021 (AS **2020** 5137; BBI **2018** 1607).

³⁵⁰ SR **830.1**

³⁵¹ Oriundamain: settavla part.

³⁵² Aboli tras la cifra II 41 da la LF dals 20 da mars 2008 davart la rectificaziun formala dal dretg federal, cun effect dapi il 1. d'avust 2008 (AS **2008** 3437; BBI **2007** 6121).

Art. 95 Ordinaziun transitorica per las bunificaziuns da vegliadetgna

Durant ils 2 emprims onns suenter l'entrada en vigur da la lescha valan las suandantas tariffas minimalas per calcular las bunificaziuns da vegliadetgna:

Onn da vegliadetgna		Tariffa en pertschients dal salari coordinà
umens	dunnas	
25–34	25–31	7
35–44	32–41	10
45–54	42–51	11
55–65	52–62	13

Art. 96³⁵³**Art. 96a**³⁵⁴**3. titel** Execuziun ed entrada en vigur**Art. 97** Execuziun

¹ Il Cussegl federal surveglia l'applicaziun da la lescha e prenda las mesiras per realisar il provediment professiunal.

^{1bis} Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart la realisaziun da retschertgas e davart la publicaziun d'infurmaziuns che servan a controllar l'applicaziun sco er ad evaluar l'effect da questa lescha. En quest connex ston vegnir analisads en spezial l'organisaziun e la finanziaziun da las instituziuns da provediment, las prestaziuns e lur retschaviders sco er la contribuziun dal provediment professiunal al mantegniment dal nivel da viver anteriur.³⁵⁵

² Ils chantuns decreteschan las disposiziuns executivas. ...³⁵⁶

³ Ils chantuns communitgeschan las prescripziuns executivas al Departament federal da l'intern.³⁵⁷

³⁵³ Aboli tras la cifra II 41 da la LF dals 20 da mars 2008 davart la rectificaziun formala dal dretg federal, cun effect dapi il 1. d'avust 2008 (AS 2008 3437; BBI 2007 6121).

³⁵⁴ Integrà tras la cifra I 10 da la LF dals 19 da mars 1999 davart il program da stabilisaziun 1998 (AS 1999 2374; BBI 1999 4). Aboli tras la cifra II 41 da la LF dals 20 da mars 2008 davart la rectificaziun formala dal dretg federal, cun effect dapi il 1. d'avust 2008 (AS 2008 3437; BBI 2007 6121).

³⁵⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 3 d'oct. 2003 (1. revisiun da la LPP), en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 1677; BBI 2000 2637).

³⁵⁶ Aboli la frasa tras la cifra II 41 da la LF dals 20 da mars 2008 davart la rectificaziun formala dal dretg federal, cun effect dapi il 1. d'avust 2008 (AS 2008 3437; BBI 2007 6121).

³⁵⁷ Versiun tenor la cifra II 411 da la LF dals 15 da dec. 1989 davart l'approvaziun da decrets chantunals tras la Confederaziun, en vigur dapi il 1. da favr. 1991 (AS 1991 362; BBI 1988 II 1333).

Art. 98 Entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha il termin che questa lescha entra en vigur e resguarda en quest connex en spezial las relaziuns socialas ed economicas. Singulas prescripziuns po el metter en vigur avant quest termin.

³ Las prescripziuns da l'artitgel 81 alineas 2 e 3 e dals artitgels 82 ed 83 ston vegnir messas en vigur entaifer 3 onns suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

⁴ L'artitgel 83 na vegn betg applitgà per rentas e per cumpensaziuns en chapital or d'instituziuns da provediment u da furmas da provediment en il senn dals artitgels 80 ed 82 che:

- a. cumenzan a curren u ston vegnir pajadas avant l'entrada en vigur da l'artitgel 83; u
- b. cumenzan a curren u ston vegnir pajadas entaifer 15 onns dapi l'entrada en vigur da l'artitgel 83 e sa basan sin ina relaziun da provediment ch'exista gia tar l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur:³⁵⁸ 1. da schaner 1985

Art. 54, 55, 61, 63, 64 e 97: 1. da fanadur 1983

Art. 48 e 93: 1. da schaner 1984

Art. 60: 1. da fanadur 1984

Art. 81 al. 2 e 3, 82 ed 83: 1. da schaner 1987

³⁵⁸ Art. 1 da l'O dals 29 da zer. 1983 (AS 1983 827).

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 21 da zercladur 1996³⁵⁹

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 3 d'october 2003

(1. revisiun da la LPP)³⁶⁰

a. Rentas currentas da vegliadetgna, per survivents e d'invaliditad

¹ Per rentas da vegliadetgna, per survivents e d'invaliditad che vegnan pajadas il mument da l'entrada en vigur da questa midada da lescha, vala vinavant il dretg vertent per la tariffa da conversiun.

² Rentas da vegliadetgna, per survivents e d'invaliditad che curran il mument da l'entrada en vigur da questa midada da lescha, vegnan adattadas tenor l'artitgel 36 al svilup dals pretschs.

³ L'artitgel 21 alinea 2 vegn er applitgà per rentas per vaivs e per orfens che resultan tar la mort d'ina persuna assicurada, che retira gia ina renta da vegliadetgna u d'invaliditad, il mument che questa midada da lescha entra en vigur.

b. Tariffa da conversiun minimala

¹ Il Cussegl federal fixescha la tariffa da conversiun minimala per las persunas assicuradas da quellas annadas che cuntanschan la vegliadetgna ordinaria da renta entaifer 10 onns suenter l'entrada en vigur da questa midada da lescha. En quest interval da temp reducescha el la tariffa da conversiun minimala fin a 6,8 pertschient.

² Uschè ditg ch'i valan differentas vegliadetgnas da renta ordinarias per dunna ed um, po er la tariffa da conversiun minimala per onn esser differenta.

³ Il Cussegl federal regla per las rentas d'invaliditad:

- a. la calculaziun da las bunificaziuns da vegliadetgna e dal salari coordinà per ils onns che suondan il termin da l'entrada en vigur da questa midada da lescha;
- b. la tariffa da conversiun minimala applitgabla.

c. Bunificaziuns da vegliadetgna

Per calcular las bunificaziuns da vegliadetgna vala la tariffa da 18 pertschient per las suandantas vegliadetgnas da renta da las dunnas³⁶¹:

³⁵⁹ AS 1996 3067. Aboli tras la cifra II 41 da la LF dals 20 da mars 2008 davart la rectificaziun formala dal dretg federal, cun effect dapi il 1. d'avust 2008 (AS 2008 3437; BBI 2007 6121).

³⁶⁰ AS 2004 1677; BBI 2000 2637

³⁶¹ Dapi il 1. da schan. 2005 per dunnas: onn da vegliadetgna 55–64 (art. 62a al. 2 lit. b da l'O dals 18 d'avr. 1984 davart il provediment professiunal per vegls, survivents ed invaliditad en la versiun da la midada dals 18 d'avust 2004 –AS 2004 4279 4653).

Onns suenter l'entrada en vigur	vegliadetgna da renta da la dunna
main che 2	63
a partir da 2, ma main che 6	64
6 e dapli	65

d. Largias da cuvrida

A las instituziuns da provediment tenor l'artitgel 1 alinea 2 LFLP³⁶² serra il fond da garanzia – entaifer 5 onns dapi l'entrada en vigur da questa midada da lescha – ina largia da cuvrida ch'è resultada per ellas cun applitgar questa midada da lescha e che na po betg vegnir cuvrida autramain sin basa da la structura finanziaria speziala da l'instituziun da provediment.

e. Coordinaziun cun la 11. revisiun da la AVS

Tar l'auzament da la vegliadetgna ordinaria da renta da las dunnas (art. 13), tar la tariffa da conversiun (art. 14 e disposiziun transitorica lit. b) e tar las tariffas per las bunificaziuns da vegliadetgna (art. 16) fa il Cussegl federal adattaziuns ch'èn – pervia da l'entrada en vigur da la 11. revisiun da la AVS – daventadas necessarias per in termin pli tard ch'il 1. da schaner 2003, ed el vegn a far las adattaziuns necessarias, sch'il dretg da las dunnas sin prestaziuns da vegliadetgna cun il 65. onn da vegliadetgna na resulta betg l'onn 2009.

f. Rentas d'invaliditad

¹ Las rentas d'invaliditad che han cumenzà a curre avant l'entrada en vigur da questa midada da lescha, èn suttamessas al dretg vertent.

² Durant 2 onns a partir da l'entrada en vigur da questa midada da lescha suttastattan las rentas d'invaliditad anc al dretg che valeva tenor l'artitgel 24 en la versiun dals 25 da zercladur 1982³⁶³.

³ Sch'il grad d'invaliditad sa reducescha, en cas ch'ina renta currenta vegn revedida, vegn applitgà per questa renta anc il dretg vertent.

⁴ Las rentas d'invaliditad da trais quarts vegnan introducidas pir suenter l'entrada en vigur da la 4. revisiun da la LAI dals 21 da mars 2003³⁶⁴.

⁵ Rentas che resultan 2 onns suenter l'entrada en vigur da questa midada da lescha e che resultan sin basa da l'alinea 4 anc sco rentas entiras, vegnan midadas – cur che la 4. revisiun da la LAI entra en vigur – en rentas da trais quarts, e quai en quella dimensiun, sco ch'ellas daventan rentas da trais quarts er en l'assicuranza d'invaliditad.

³⁶² SR 831.42

³⁶³ AS 1983 797

³⁶⁴ SR 831.20

Disposiziuns transitoricas da la midada dals 11 da december 2009³⁶⁵*Coordinaziun da la vegliadetgna da renta*

¹ Sche la 11. revisiun da la AVS³⁶⁶ n'entra betg en vigur il pli tard il medem mument sco questa midada da lescha, fa il Cussegl federal las adattaziuns necessarias tar la vegliadetgna da renta sco er tar la retratga anticipada e tar la suspensiun da la prestaziun da vegliadetgna.

² Sche la midada dals 19 da december 2008 da la LPP (tariffa da conversiun minimala)³⁶⁷ n'entra betg en vigur il pli tard il medem mument sco questa midada da lescha, fa il Cussegl federal las adattaziuns necessarias tar la vegliadetgna da renta.

**Disposiziun transitorica da la midada dals 19 da mars 2010
(refurma structurala)**³⁶⁸

Las instituziuns da provediment che stattan sut la surveglianza da la Confederaziun il mument che questa midada entra en vigur, dastgan restar sut la surveglianza da la Confederaziun durant maximalmain 3 onns sunter l'entrada en vigur da questa midada.

**Disposiziuns transitoricas da la midada dals 17 da december 2010
(finanziaziun da las instituziuns da provediment da corporaziuns
da dretg public)**³⁶⁹**a. Disposiziun dals grads da cuvrida da partenza**

L'organ suprem da l'instituziun da provediment determinescha entaifer 2 onns sunter l'entrada en vigur da questa midada ils grads da cuvrida da partenza tenor l'artitgel 72a alinea 1 litera b.

b. Furma giuridica da las instituziuns da provediment

Las instituziuns da provediment registradas che han – il mument che questa midada entra en vigur – la furma giuridica d'ina associaziun, dastgan mantegnair questa furma giuridica, fin ch'ellas vegnan liquidadas u transformadas en ina fundaziun. Sin ellas vegnan applitgadas subsidiarmain las disposiziuns davart l'associaziun tenor ils artitgels 828–926 DO³⁷⁰.

³⁶⁵ AS 2010 4427; BBI 2007 5669

³⁶⁶ Nova versiun, emprima missiva BBI 2006 1957

³⁶⁷ BBI 2009 19

³⁶⁸ AS 2011 3393; BBI 2007 5669

³⁶⁹ AS 2011 3385; BBI 2008 8411

³⁷⁰ SR 220

c. Grad da cuvrida insufficient

¹ Las instituziuns da provediment da corporaziuns da dretg public che sutpassan il grad da cuvrida minimal tenor l'artitgel 72a alinea 1 litera c, sutmettan a l'autoritad da surveglianza mintga 5 onns in plan che mussa co ch'ellas cuntanschan il grad da cuvrida minimal il pli tard entaifer 40 onns a partir da l'entrada en vigur da questa midada.

² Sch'il grad da cuvrida sa chatta sut 60 pertschient a partir dal 1. da schaner 2020 e sut 75 pertschient a partir dal 1. da schaner 2030, pajan las corporaziuns da dretg public a lur instituziuns da provediment il tschains tenor l'artitgel 15 alinea 2 sin la differenza.

Disposiziun finala da la midada dals 18 da mars 2011 (6. revisiun da la AI, emprim pachet da mesiras)³⁷¹

Verificaziun da las rentas ch'èn vegnidas concedidas sin basa d'in sindrom senza patogenesa u eziologia clera e senza ina basa organica cumprovabla

Sch'ina renta da l'assicuranza d'invaliditad vegn reducida u abolida en applicaziun da la litera a da las disposiziuns finalas da la midada dals 18 da mars 2011 da la LAI³⁷², sa reducescha u finescha il dretg da la persuna assicurada sin prestaziuns d'invaliditad dal provediment professiunal en divergenza da l'artitgel 26 alinea 3 da questa lescha per il termin, a partir dal qual la persuna assicurada survegn ina renta reducida da l'assicuranza d'invaliditad u na survegn nagina tala renta pli. Questa disposiziun vala per tut las relaziuns da provediment en il senn da l'artitgel 1 alinea 2 LFLP³⁷³. La persuna assicurada ha il dretg sin ina prestaziun d'extrada tenor l'artitgel 2 alinea 1ter LFLP il mument che sia renta d'invaliditad vegn abolida u reducida.

Disposiziun transitorica da la midada dals 22 da mars 2019 (art. 47a)³⁷⁴

³⁷¹ AS 2011 5659; BBI 2010 1817

³⁷² SR 831.20

³⁷³ SR 831.42

³⁷⁴ AS 2020 585 3835; BBI 2020 6563 (en vigur fin ils 31 da dec. 2021)

**Disposiziuns transitoricas da la midada dals 19 da zercladur 2020
(ulteriur svilup da la AI)³⁷⁵**

a. Adattaziun da las rentas currentas da persunas che retiran rentas e che n'han anc betg cumpleni 55 onns

¹ Per persunas che retiran rentas cuntinuescha il dretg da la renta actuala, fin ch'il grad d'invaliditad tenor l'artitgel 17 alinea 1 LPGA³⁷⁶ sa mida, sch'il dretg da la renta è naschi avant l'entrada en vigur da questa midada e sch'ellas n'han anc betg cumpleni 55 onns il mument da l'entrada en vigur da questa midada.

² Il dretg da la renta actuala cuntinuescha er suenter ina midada dal grad d'invaliditad tenor l'artitgel 17 alinea 1 LPGA, uschenavant che l'applicaziun da l'artitgel 24a da questa lescha ha per consequenza ch'il dretg da la renta actuala sa reducescha en cas d'in augment dal grad d'invaliditad u s'augmenta en cas d'ina reducziun dal grad d'invaliditad.

³ Per persunas che retiran rentas vegn applitgada la regulaziun dal dretg d'ina renta tenor l'artitgel 24a da questa lescha il pli tard 10 onns suenter l'entrada en vigur da questa midada, sch'il dretg da la renta è naschi avant l'entrada en vigur da questa midada e sch'ellas n'han anc betg cumpleni 30 onns il mument da l'entrada en vigur da questa midada. Sche l'import da la renta sa reducescha cumpareglià cun l'import vertent, vegn l'import vertent pajà a la persuna assicurada, fin ch'il grad d'invaliditad tenor l'artitgel 17 alinea 1 LPGA sa mida.

⁴ Durant la cuntinuaziun provisorica da l'assicuranza tenor l'artitgel 26a vegn suspendida l'applicaziun da l'artitgel 24a.

b. Nagina adattaziun da las rentas currentas da persunas che retiran rentas e che han cumpleni 55 onns

Per persunas che retiran rentas vala il dretg vertent, sch'il dretg da la renta è naschi avant l'entrada en vigur da questa midada e sch'ellas han cumpleni 55 onns il mument da l'entrada en vigur da questa midada.

³⁷⁵ AS 2021 705; BBI 2017 2535

³⁷⁶ SR 830.1

Agiunta

Midada da decrets federalis

...³⁷⁷

³⁷⁷ Las midadas pon vegnir consultadas en la AS **1983** 797.